

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 131, ЧИСЛО 19, П'ЯТНИЦЯ, 10 ТРАВНЯ 2024 РОКУ

1893

Vol. 131, No. 19, FRIDAY, MAY 10, 2024

\$2.00

ХРОНІКА ВІЙНИ

Готували замах на Зеленського

Контррозвідка та слідчі Служби безпеки України зірвали пляни ФСБ РФ з вбивства Президента України Володимира Зеленського та інших представників вищого військово-політичного керівництва держави.

Затримано двох полковників Управління державної охорони, які передавали секретну інформацію росіянам. Одним із завдань агентурної мережі ФСБ був пошук виконавців серед військових, наближених до охорони Президента, котрі б могли взяти главу держави в заручники, а згодом його вбити. Окрім В. Зеленського ворог планував вбити голову СБУ Василя Малюка, очільника Головного управління розвідки Міністерства оборони України Кирила Буданова та інших високопосадовців.

Плян ворога був наступний: спочатку завербований агент мав спостерігати за переміщенням особи під охороною та передавати ворогові інформацію. До будинку, де мав перебувати посадовець, плянувалося

завдати ракетний удар. Потім атакувати дроном людей, що залишилися на місці ураження. Після цього росіяни плянували поцілити ще однією ракетою, у тому числі задля знищення слідів застосування дрона.

Озброєння для агента забезпечив полковник УДО, який особисто привіз до Києва дрони, заряди до РПГ-7, а також протипіхотні міни.

„Теракт, який мав стати подарунком Путіну до інавгурації, став провалом російської спецслужби. Але ми не повинні забувати – ворог сильний і досвідчений, його не можна недооцінювати. Ми й далі будемо працювати на випередження, щоб кожен зрадник отримав заслужені судові вироки“, – зауважив Малюк. Підозрюваним обрали запобіжний захід – тримання під вартою. Їм загрожує довічне позбавлення волі.

Раніше Зеленський в інтерв'ю для програми Cinque minuti італійського

(Закінчення на стор. 17)

Символічний кінець колоніального минулого

Демонтаж монумента на честь Переяславської ради.

Георгій Лук'янчук

КИЇВ. – Розпочато демонтаж монумента на честь Переяславської ради під аркою „Свободи українського народу“. Арка розташована у Хрещатому парку в центрі Києва, за будівлею Національної філармонії. Її відкрили 1982 року і присвятили „возз'єднанню України й Росії“. Відкриття відбулося на 60-річчя створення СРСР. Композиція складалася із трьох

елементів: сталеві арки у вигляді величезної веселки, бронзової скульптури двох робітників (українця й росіянина, які підняли стрічку з орденом Дружби народів) і скульптурної групи зі сценою Переяславської ради 1654 року.

Стелу, присвячену Переяславській раді 1654 року, висічено із граніту. Вона була однією із трьох частин

(Закінчення на стор. 18)

Президент України зустрівся з Держсекретарем Великої Британії

Зустріч Президента України Володимира Зеленського із Державним секретарем Великої Британії Девідом Камероном. (Фото: Офіційне інтернет-представництво Президента України)

КИЇВ. – Президент України Володимир Зеленський 2 травня в Києві провів зустріч із Державним секретарем у закордонних справах, справах Співдружності націй та розвитку Сполученого Королівства Великої Британії і Північної Ірландії Девідом Камероном. Глава держави подякував уряду Великої Британії за найбільший пакет оборонної підтримки обсягом пів мільярда фунтів стерлінгів, про який оголосили минулого тижня. Президент поінформував про ситуацію на фронті й наголосив: важливо, щоб озброєння, передбаче-

не пакетом підтримки, надійшло якомога швидше. Передусім бронетехніка, боєприпаси та ракети різних типів.

Особливу увагу під час зустрічі приділили підготовці до важливих міжнародних заходів, що відбудуться незабаром: саміту „Групи семи“ в Італії, інавгураційного Саміту миру у Швейцарії, саміту НАТО у Вашингтоні та четвертого саміту Європейської політичної спільноти у Великій Британії.

Офіційне інтернет-представництво Президента України

Звернення Президента з нагоди Дня пам'яті та перемоги над нацизмом

Президент України Володимир Зеленський у селі Ягідне на Чернігівщині записав звернення з нагоди Дня пам'яті та перемоги над нацизмом у Другій світовій війні. Під час окупації в березні 2022 року російські загарбники майже місяць утримували всіх жителів села у шкільному підвалі. 350 дорослих і дітей були без їжі, води та ліків. На кожну людину – менш ніж квадратний метр: їм доводилося спати сидячи чи стоячи.

„80 років тому мільйони українців боролися, аби нацизм програв назавжди. Але сьогодні українці знову протидіють злу, яке відродилося, прийшло знову, хоче знищити нас знову. Армія нелюда, який убиває, катує, стирає з лиця землі мирні міста й села. Зло, ім'я якого – російський

фашизм“, – сказав В. Зеленський.

Свідком цього Президент назвав підвал у селі Ягідному. Цей населений пункт російські загарбники окупували третього березня 2022 року. Серед жителів села, яких вони утримували в підвалі, було 80 дітей. Наймолодшому заручнику було півтора місяця.

„Кожен у світі може зрозуміти, що таке путінська Росія, уявивши себе тут, у цьому підвалі, серед цих людей. Без світла, їжі, води, ліків, повітря, у приміщенні, де було менше як метр на одну людину. Спали сидячи. Виходили на вулицю лише раз. Їли по 200 грамів юшки на день. Чоловіків на морозі роздягали догола, аби

(Закінчення на стор. 17)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Звільнили через погрози

КИЇВ. – У ресторані „Гудвайн” столичний підприємець заздалегідь замовив столик, а коли прийшов туди, то виявилось, що його зайняв інший відвідувач, який з лайкою почав погрожувати підприємцеві. Зухвалим відвідувачем ресторану був Віталій Манасян, який працює в департаменті стратегічних розслідувань Національної поліції. З ним була дівчина, яка заявила: „Ви навіть не уявляєте, хто ми!”. Директор Департаменту комунікації Міністерства внутрішніх справ Мар'яна Рева повідомила, що було проведено службове розслідування і В. Манасяна звільнено за рішенням Національної поліції. (Укрінформ)

■ Засудили до довічного ув'язнення

ДНІПРО. – Красногвардійський районний суд міста засудив до довічного позбавлення волі строковика Артемія Рябчука, який у січні 2022 року вчинив стрілянину на Південному машинобудівному заводі, тоді загинуло п'ятеро людей, ще п'ять були поранені. Колишній військовий повністю визнав свою провину, розкався та попросив вибачення у рідних загиблих. Встановлено, що під час строкової служби засуджений мав конфлікт з іншими військовослужбовцями. Після словесної суперечки він вирішив вбити тих, хто не поділяв його думок та поглядів. Перебуваючи у кімнаті зберігання зброї, взяв автомат та набой і почав жорстоко розстрілювати людей. Після розправи захопив автомат, 200 набоїв до нього та намагався втекти. За кілька годин його затримали у місті Підгороднє Дніпровського району. (УНІАН)

■ Підозра в незаконному збагаченні

КИЇВ. – Працівники Державного бюро розслідувань повідомили про підозру в незаконному збагаченні колишньому начальнику Головного управління внутрішньої безпеки Служби безпеки України, генералу Андрію Наумову, який залишив Україну напередодні повномасштабного вторгнення Росії і нині перебуває в Сербії. Там Вищий суд у місті Ніш у березні почав повторний розгляд справи проти нього про відмивання грошей на загальну суму 32.7 млн грн. Йдеться про елітні автомобілі й готівкові кошти. Наумов, перебуваючи на керівних посадах в СБУ, став власником автомобіля Toyota Land Cruiser 200 вартістю майже 2.3 млн грн, зареєстрованого на батька дружини, автомобіля BMW X6 xDrive40d вартістю 116 тисяч євро, зареєстрованого на дружину, майже 593 тис. євро і понад 120 тис. дол. США. Також у його власності перебували два смарагди вартістю понад 6.5 тис. євро кожен. У вересні 2023 року суд у Ніші засудив Наумова до одного року в'язниці за звинуваченням у відмиванні грошей. Але в лютому Апеляційний суд скасував вирок першої інстанції і повернув справу для ухвалення нового рішення. Восени 2023 року Сербія також остаточно відмовила Україні в екстрадиції експосадовця СБУ. (Радіо Свобода)

■ Матір хотіла продати сина

ДНІПРО. – В місті затримали матір, яка за мільйон гривень хотіла продати дворічного сина. Купити дитину 19-річна жінка запропонувала своїй знайомій та домовилась з нею про зустріч. Жінка взяла дитину та прийшла на визначене місце, де „продала” хлопчика. Її було затримано при одержанні обумовленої суми. Дитину передали представникам влади. Зараз хлопчиком опікуються лікарі. Торік в Україні викрили масштабну схему продажу немовлят за кордон під виглядом сурогатного материнства. До її організації виявилися причетними керівники клінік, які надають послуги з репродуктивної медицини у Києві та Харкові. Підозрювані підшукували на території Харківської області жінок, які погоджувалися стати сурогатними матерями. Розмір грошової винагороди складав від 50 до 70 тис. євро за новонароджену дитину, з яких 12 тис. євро – плата сурогатним матерям. (УНІАН)

Інавгурація Путіна, яку бойкотував Захід

Радіо Свобода

Володимир Путін 7 травня у п'яте склав присягу як президент Росії під час церемонії, яку більшість західних країн бойкотували через його війну в Україні та перемогу на виборах, яку вони відкинули.

71-річний Путін склав президентську присягу на церемонії у Кремлівському палаці Москви, на якій були присутні високопоставлені російські політики та високопоставлені особи, хоча були відсутні представники США, Великобританії, Канади та більшості членів Європейського союзу.

Стали відомі країни-члени Європейського союзу, представники яких були присутні на інавгурації: Франція, Угорщина, Словаччина, Греція, Мальта, Кіпр. Уряд Південної Кореї теж направив посла в Росії Лі До Хуна на „інавгурацію” Путіна після ретельної аналізи невіршених двосторонніх питань і з огляду на відповідальність за захист прав та інтересів південнокорейських громадян і бізнесу в РФ.

Речник Держдепартаменту США Метью Міллер заявив, що від країни не буде представника на інавгурації. „Ми, безумовно, не вважали ці вибори вільними і справедливими, але він є президентом Росії, і він збирається продовжувати цю посаду”, – сказав він. 20 країн-членів ЄС бойкотували захід.

Виступаючи після прийняття присяги, Путін сказав, що не виключає діалог із Заходом, але він має бути на рівних, а Росія відкрита для розвитку відносин з іншими країнами, які він назвав „більшістю у світі”.

„Ми вважаємо, що ізоляція Росії, і особливо її злочинного лідера, повинна бути продовжена. Для Литви неприйнятна участь в інавгурації Путіна. Нашим пріоритетом залишається підтримка України та її народу, який бореться з російською агресією”, – сказав Міністер закордонних справ Литви Габріеліус Ландсбергис, пояснюючи рішення своєї країни бойкотувати церемонію.

* * *

Мирослав Ліскович, Укрінформ

Україна не визнає російського диктатора демократично обраним на виборах у березні цього року й легітимним президентом РФ, а також закликає зробити те саме інші країни та міжнародні організації. Про це йдеться в заяві МЗС

України, оприлюдненій 6 травня.

У міністерстві зазначили, що під час виборів в РФ порушила Статут ООН, Деклярацію про принципи міжнародного права, Женевську конвенцію про захист цивільного населення під час війни, Прикінцевий акт Наради з безпеки та співробітництва в Європі, а також десятки резолюцій Генасамблеї ООН.

Резолюції із закликами не визнавати так звані вибори в РФ, а Путіна – легітимним президентом ухвалили також Парламентська асамблея Ради Європи (17 квітня) та Європейський парламент (20 квітня). Що це означає?

Резолюції Європарламенту та ПАРЕ носять рекомендаційний характер, однак з політичної точки зору сам факт їх появи – це дуже важливий крок. В ЄП документ підтримали вражаюча більшість депутатів: 493 голосів „за”, 11 „проти” і 18 „утрималися”.

„Ці резолюції означають, що Путіна не визнають демократично обраним державним лідером. Одночасно це й оцінка так званих президентських виборів у РФ, які не мають відношення до справжніх демократичних виборів. Але це політична оцінка. Юридичних наслідків від цих резолюцій не буде, – коментує директор Центру політичних досліджень „Пента” Володимир Фесенко. – Фактично, майже повне обмеження офіційних контактів з Путіним з боку лідерів демократичних країн світу, це наслідок війни Росії проти України, яка брутально порушує міжнародне право, і тих злочинів, які коїть путінський режим в Україні. Особисту причетність Путіна до цих злочинів попередньо визнав Міжнародний кримінальний суд, і це має набагато більше значення, ніж реакція на президентські псевдовибори в РФ. Відносини абсолютної більшості демократичних країн світу особисто з Путіним і так фактично заморожені. На повний розрив цих відносин західні держави не підуть. Такі кроки роблять тільки тоді, коли країни наближаються до війни. А у випадку з РФ – це ризик ядерної війни”.

„Абсолютно погоджуюся, що ніхто може призначити нікого. Але такі правила працюють лише в цивілізованому світі. Ми ж говоримо про Росію, де взагалі жодних правил не існує, де може бути все, що завгодно. Розумію, що для деяких наших парт-

(Закінчення на стор. 17)

Українців оголосили в розшук

МОСКВА. – Міністерство внутрішніх справ Росії оголосило в розшук колишніх високопосадовців та державних діячів України – про це повідомили російські державні агентства „РИА Новости” та „ТАСС” із посиланням на відомство.

Серед розшукуваних колишній голова Верховної Ради Володимир Гройсман, колишні міністри закордонних справ Павло Клімкін та внутрішніх справ Арсен Аваков, колишній голова Ради національної безпеки та оборони Олексій Данілов та колишній міністер інформаційної політики Юрій Стець.

У розшук оголосили також колишнього головнокомандувача Збройних сил України Руслана

Хомчака та екскерівника Антитерористичного центру при СБУ Василя Крутова. Про порушення кримінальних справ проти вищезгаданих українських діячів раніше не повідомлялося.

Кілька днів тому стало відомо, що російське МВС оголосило в розшук чинного Президента України Володимира Зеленського та його попередника Петра Порошенка.

МЗС України у зв'язку з оголошенням В. Зеленського в розшук раніше заявило про „відчай” російської влади і нагадало про ордер на арешт російського президента Володимира Путіна, виданий Міжнародним кримінальним судом у Газі.

Радіо Свобода

Чехія відкликала посла у Росії

ПРАГА. – Чехія відкликала посла у Росії і „не має наміру відправляти свого представника на інавгурацію президента Володимира Путіна, повідомив Міністер закордонних справ Чехії Ян Ліпавський. „Чинні відносини Чехії з Росією не відповідають тому, щоби наш тимчасовий повірений Ян Ондřejка брав участь у такій церемонії”, – заявив він і підтвердив, що уряд відкликав Посла Чехії в Росії Вітєзслава Півоньку, який у Москві він працював з 2018 року, але останніх понад два роки фактично перебував у Празі.

Напруження у дипломатичних відносинах між Чехією і Росією триває з 2021 року, коли чеські спецслужби з'ясували, що агенти російських спецслужб причетні до вибухів у 2014 році на складах боєприпасів у Врбетицях. Після вислання 18 російських дипломатів та дзеркального кроку Москви кількість російських дипломатів у Чехії невпинно зменшувалася. У 2023 році у посольстві Росії в Празі працювало шість дипломатів і стільки ж – чеських дипломатів у Москві.

Радіо Свобода

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Писанки від воїнів з Бахмута

Михайло Михайлинин

Львів. – У гарнізонному храмі святих апостолів Петра і Павла на Великдень молились за мир і перемогу в Україні захисники, військові капеляни, прикордонники, курсанти та офіцери Національної академії сухопутних військ. Настоятель храму о. Тарас Михальчук побажав, щоб Господь укріпив українців у боротьбі, зміцнив і зберіг наших захисників.

Протягом тижня в храмі діє благодійна акція „Писанка з-під Бахмута“. Кожний охочий за добровільну пожертву зможе придбати писанки з фронту, які розписували воїни на Бахмутському напрямку. В перервах між бойовими завданнями захисники творили красу, розписали понад сто писанок із курячих яєць за спеціальною технологією з воском і фарбою, а також писанки з дерева. На святкових витворах бійці передали символи України, дух фронту, світло Великодньої радості.

Капелян о. Іван Гальо розповів, що цією акцією вони хочуть допомогти воїнам 80-ї окремої десантно-штурмової Галицької бригади ЗСУ придбати техніку для евакуації важкопоранених солдат з поля бою, щоб врятувати їхнє життя. Українці

Воїни показують фронтові писанки. (Фото: 80 бригада)

подякували львівським десантникам за збереження на війні українських традицій і передали їм кошики з Великодньою паскою.

Також недавно на благодійному аукціоні у Львові зібрали 12.5 млн грн, за які придбали понад 700 бойових безпілотників для підтримки 125-ї окремої бригади тероборони ЗСУ на Харківському та Донецькому напрямках.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Знову виявили утопленика

ТЯЧІВ, Закарпатська область. – Про виявлення тіла людини на березі Тиси, з румунського боку кордону, військовослужбовців відділу прикордонної служби „Тячів“ повідомили румунські колеги. Загиблим є чоловік середнього віку з ознаками довготривалого перебування у воді. Документів при ньому не знайшли. Від початку 2024 року на ділянці відповідальності Мукачівського прикордонного загону, по обидва боки річкової ділянки кордону, було виявлено тіла семи чоловіків, які намагались незаконно подолати Тису. Загалом від початку повномасштабного російського вторгнення на територію України це вже 25-ий випадок виявлення тіла чоловічої статі на річковій ділянці кордону. („Українська правда“)

■ Потреби на відбудову України

КИЇВ. – Потреби на відбудову України після російської агресії складають 486 млрд дол. Про це повідомив Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль, який наголосив, що Росія повинна за все заплатити сповна. Д. Шмигаль уточнив, що за час війни ворог зруйнував або пошкодив понад 250 тис. житлових будівель, до 4 тис. шкіл, більше тисячі лікарень та багато інших об'єктів. „Президент Володимир Зеленський поставив чітке завдання – зробити так, щоб заморожені на Заході російські активи були спрямовані на користь України“, – додав він. На думку Комітету Верховної Ради з питань правової політики, країни-партнери мають ввести спеціальне мито на ввезення російських чи пов'язаних з РФ товарів, нафти та інших продуктів, а отримані кошти передавати в Фонд відшкодування збитків, завданих Україні. (Укрінформ)

■ У Бердянську знищили зрадника

БЕРДЯНСЬК, Запорізька область. – У тимчасово окупованому Бердянську знищили одного з організаторів катівні Євгена Ананьєвського. 5 травня вибухнув автомобіль Ford Kuga, який належав Євгену Ананьєвському – організатору катівень на території Бердянської виправної колонії №77. Вибуховий пристрій був закладений під автівку. Від отриманих травм зрадник помер на місці. (Укрінформ)

■ Курс вивчення української мови

КИЇВ. – Для всіх охочих відкрита реєстрація на 25-ий курс із вивчення української мови від руху „Єдині“. Про це повідомила пресслужба Київської міської державної адміністрації. 6 травня почався базовий курс підтримки для новачків у переході на українську мову та складніший, поглиблений граматичний курс від всеукраїнського руху „Єдині“. Амбасадором 25-го курсу став Євген Кот, зірковий хореограф і режисер-постановник. Тривалість кожного курсу – 28 днів. Долучитися можна з будь-якої точки світу. Навчання повністю безоплатне. 20 квітня „Єдині“ відсвяткували другу річницю з дня заснування. За цей час відбулось понад 7,800 зустрічей розмовних клубів української мови, до проекту долучились 500 волонтерів. Наразі в межах проекту щотижня відбувається 55 розмовних клубів на тиждень. Уповноважений із захисту державної мови Тарас Кремінь разом із проектом „Єдині“ започаткували перші в Україні курси із вдосконалення державної мови для військовослужбовців. (Укрінформ)

■ Намагання дискредитувати телемарафон

КИЇВ. – Телемарафон „Єдині новини“ створений для того, щоб бути джерелом перевіреної інформації і намагання його дискредитувати є частиною інформаційної війни Росії проти України. Про це сказав радник керівника Офісу Президента Сергій Лещенко: „Зрозуміло, що один з методів боротьби Росії проти України – це дискредитація джерел, які надають правдиву інформацію. Якщо не буде марафону, то виникне медіахаос, а в таких умовах значно легше послабити суспільство внутрішньо перед російською агресією“. (Укрінформ)

Урочисті вшанування Миколи Міхновського

На вшануванні пам'яті Миколи Міхновського 3 травня 2024 року на Байковому цвинтарі.

КИЇВ. – Історичний клуб „Холодний Яр“ 3 травня організував і провів урочисті вшанування творця ідеї Самостійної України і українського війська Миколи Міхновського з нагоди 100-ліття від дня його загибелі. Співорганізатором виступила Академія патрульної поліції, яка прислала поважну делегацію: 35 українських патріотів, козаків і коза-

чок. Організував і очолив її капітан Максим Лободзінський, козак Історичного клубу „Холодний Яр“.

На центральній алеї Байкового кладовища столиці пройшов відбулось меморіальне віче, органі-

(Закінчення на стор. 16)

Для порятунку немовлят

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – Завдяки програмі гуманітарної допомоги Командування збройних сил США в Європі через відділ оборонного співробітництва Посольства США в Україні міському пологому будинку Кропивницького 2 травня передане сучасне високотехнологічне реанімаційне обладнання для новонароджених. Комплекс містить апарати штучної вентиляції легенів для новонароджених, відкриті реанімаційні системи з оксигенотерапією, монітори пацієнта, а також засоби для дезінфекції рук та приміщень. Це 15 одиниць обладнання на суму близько 5 млн дол.

Головний лікар пологового будинку Людмила Романів зазначила, що лікарня мала подібне обладнання, але застаріле, попереднього покоління. Те, що отримали, відповідає сучасним вимогам і можливостям медицини, функціональніше і ефективніше.

Міський пологовий будинок Кропивницького підписав із відділом оборонного співробітництва Посольства США меморандум про співробітництво.

Нове обладнання пологового будинку

АМЕРИКА | СВІТ

■ США сповільнили доставку зброї

ВАШІНГТОН. – Адміністрація президента Джо Байдена сповільнила доставляння зброї Ізраїлеві через побоювання, що плян Єрусалима розширити військові операції в південній частині Смузі Газа може призвести до суттєвого збільшення кількості смертей в цьому конфлікті. Про це 7 травня повідомили чотири поінформовані джерела. Білий дім і Державний департамент не коментували це рішення. Це перше подібне сповільнення доставки американської зброї сталося від 7 жовтня 2023 року, коли бойовики ХАМАСу розпочали атаку на Ізраїль, коли вбили понад 1,200 осіб. Відтоді США доставили своєму союзникові десятки тисяч бомб і ракет, які перетворили значні частини смуги на руїни і спричинили смерть понад 34 тис. палестинців, серед них багатьох жінок і дітей. Посольство Ізраїля у Вашингтоні також відмовилося від коментарів. Звичайно Ізраїль втішається сильною двопартійною підтримкою у Вашингтоні. Хоч президент сказав репортерам, що студентські пропалестинські демонстрації у США не змінили його думки щодо політики в регіоні, але 6 травня він нагадав ізраїльському прем'єру Беняміну Нетаньягу про занепокоєння своєї адміністрації. Днем раніше ізраїльський прем'єр відкинув заклики щодо припинення війни, без огляду на те, чи буде його країна отримувати зовнішню підтримку чи ні. Надії урядовців США на послаблення воєнних дій через обмін заручників розвіялися після того, як відновились військові операції. („The Washington Post“)

■ Польща знайшла шпигунський пристрій

КАТОВИЦЕ, Польща. – Урядовець польської служби безпеки 7 травня сказав, що в кімнаті, в якій мали засідати міністри, знайдено шпигунський пристрій. Кабінет мав засідати в південно-західному місті Катовице, де Прем'єр-міністр Дональд Туск був на економічній конференції. Це довело, що Польща та інші члени НАТО перебувають під посиленою увагою російських спецслужб. Днем раніше польський суддя втік до Білорусі, де попросив політичного притулку, кажучи, що проти нього „вигадано“ звинувачення в шпигунстві. Польські прокурори розпочали розслідування щодо цього судді. („Deutsche Welle“)

■ Тайван був готовий до землетрусу

ТАЙПЕЙ. – Коли 3 квітня сильний землетрус силою 7.4 бала стався на східному побережжя Тайвану, люди зреагували на це відносно спокійно. У регіоні, який найбільше заторкнув землетрус і де проживає понад 300 тис. осіб, загинуло лиш 10 і понад 1,000 зазнали поранень. Фахівці вказують, що острів, який має 23 млн населення, вже готувався до сильного землетрусу впродовж останніх 25 років, підкріплюючи будинки й споруди. Останній сильний землетрус навістив Тайван у 1999 році. Силою 7.6 бала, він сколихнув центр острова і спричинив смерть понад 2,400 мешканців. („The Washington Post“)

■ Спарц виграла первинні вибори до Конгресу

ІНДІЯНАПОЛІС. – Конгресвумен Вікторія Спарц захистила свою посаду 7 травня, перемігши вісьмох кандидатів на первинних виборах („праймеріз“). В. Спарц прибула до США в 2000 році, в 2006 році набула громадянство. Була призначена до стейтового Сенату Індіяни. В 2020 році була обрана до федерального Конгресу від Республіканської партії. 45-літня українка в минулому критикувала Президента Джо Байдена, кажучи, що треба було швидше й рішучіше реагувати на агресію Кремля. Але минулого місяця вона не підтримала пакет допомоги Україні на 61 млрд дол., кажучи, що треба було також зміцнити кордон між США та Мексикою. Минулого року вона заявила, що не йтиме на перевибори в свій конгресовий округ на північних передмістях Індіянополісу, але на початку лютого змінила думку. Її головний опонент, стейтовий сенатор Чак Гудрич, витратив на свою кампанію, понад вдвічі більше грошей, ніж вона, критикував В. Спарц за її підтримку України в минулому. В підсумку він отримав 33 відс. голосів, а В. Спарц – 39 відс. („Associated Press“)

Благодатний вогонь запалюють

Ярослава Міщенко, *Укрінформ*

Благодатний вогонь, сходження якого по суботах перед великодньою Всенічною чекає багато християн, насправді не сходить у „чудовий спосіб“. Це – давня благочестива традиція запалення світла, яку впровадило духовенство Єрусалимського патріархату.

Рейсові літаки, як і суперрейси православних олігархів у ніч перед Всенічною привозили по українських храмах (переважно Московського патріархату) лямпади зі світлом, яке начебто в чудесний спосіб „саме собою“ зійшло з неба. Але воно було запалене духовенством від звичайної запальнички.

Хитрування Єрусалимського патріархату було підтверджено Грецьким судом міста Аteni. П'ять років тому Димитріс Алікакос, головний редактор розслідувального проєкту Ellinika Noaxes, приїхав до Єрусалима, позиціонуючи себе як грецький паломник, та поспілкувався з різними людьми, включаючи співробітників Єрусалимського патріархату. Результатом розслідування стала книга. А наступним після цього – судовий позов Єрусалимського патріархату проти журналіста. Духовенство спочатку казало, що то наклеп, вимагаючи від

журналіста і спростування, і 700 тис. євро відшкодування (тоді журналіст виклав відео своїх інтерв'ю із ними ж, на що вони казали, що запис вівся таємно, але це було неправда, бо з розмови було видно, що Єпископ Ісідор (один із фігурантів відео) перепитував, чи варто писати на камеру, чи не образить це почуття вірних.

Суди тривали п'ять років, і ось на початку цього Великого посту головний редактор Ellinika Noaxes був виправданий одногосним рішенням Атенського суду у справах про адміністративні правопорушення у складі трьох членів після його розслідування щодо „чудесного“ сходження Благодатного вогню.

Д. Алікакос написав після цього: „Це була найскладніша перевірка фактів у моїй кар'єрі, яка спростувала твердження одинадцяти століть тому, яке широко поширювалося серед мільйонів. Моє розслідування було спрямоване не на те, щоб поставити під сумнів релігійні вірування, а скоріше на твердження, поширене через офіційний вебсайт Єрусалимського патріархату, що Благодатний вогонь чудесним чином запалюється щорічно. Мені вдалося переконливо продемон-

(Закінчення на стор. 16)

Російські школярі на залізничних рейках

Андрій Карєв, *„Новая газета“*

В Росії усе більше підлітків притягуються до кримінальної відповідальності за статтею „диверсія“. Уряд Росії схвалив зниження віку кримінальної відповідальності за диверсії з 16 до 14 років. Останнім часом за підпали релейних шаф і трансформаторів на залізницях часто затримують дуже молодих людей: багатьом з них немає і 20 років. Суди їм призначають терміни нарівні з дорослими.

• Другий Західний окружний військовий суд у Москві приступив до розгляду першої в Росії кримінальної справи про створення диверсійного співтовариства. Фігурантами справи стали Євген Заїчкін і Кирило Горьков з селища Селятино. 5, 6 і 11 квітня 2023 року вони плянували підпалити релейні шафи на залізниці, в яких розміщені прилади для управління стрілками і переїздами.

Поліцейські знайшли підозрюваних завдяки запису камер відеоспостереження і деталізації телефонних з'єднань в районі місць подій. Ними виявилися підлітки, які на злочин вони нібито пішли за наводкою більш дорослих хлопців – Горькова і Заїчкіна. Горьков нібито познайомився з жителем Воронежа, який після активного листування запропонував влаштувати підпали на залізниці. За кожну знищену релейну шафу вербу-

вальник обіцяв до 100 тис. рублів. Справи щодо неповнолітніх паліїв виділені в окреме провадження.

• 3 лютого триває схожий процес в Казані (щодо 20-річного уродженця Набережних Човнів Булата Ібрагімова і двох підлітків) у справі про диверсію на залізниці. Третьому неповнолітньому на момент злочину не виповнилося 16 років. Створенням групи займався невстановлений слідством чоловік, який вербував потенційних диверсантів. Саме він направляв Ібрагімову докладні пляни і географічні координати можливих цілей і обіцяв заплатити за їх знищення. З 20 на 21 березня 2023 року троє учнів однієї школи, діючи за вказівкою Ібрагімова і виконуючи інструкції, отримані ним від анонімного „замовника“, вивели з ладу залізничне обладнання на перегоні „Автозаводська-Сидорівка“ в Тукаївському районі Татарстану.

• Другий епізод справи стосується виведення з ладу телефонної вежі оператора „Теле-2“. Увечері 22 березня 2023 року в селищі Заріччя один з неповнолітніх обвинувачених вчинив підпал обладнання базової станції, внаслідок чого вийшли з ладу електричний і радіорелейний кабелі, температурний датчик і вентилятор охолодження

(Закінчення на стор. 7)

Американська подвійність

Аскольд Лозинський

Франсуаза Том викладає радянську історію та міжнародні відносини в паризькій Сорбонні. У вересні 2023 року вона написала статтю „Другий фронт“. Анотація звучить так: „За словами історика Франсуази Томи, Росія не відмовилася від свого початкового пляну встановити в Києві проросійський уряд. У досягненні цієї мети не тільки український народ є об'єктом операції психологічної війни, але росіяни проникають у кола осіб, які приймають рішення у Вашингтоні та європейських столицях, і ними маніпулюють. Переконати українців у тому, що підтримка Заходом України є хиткою, знеохотити українців боротися до перемоги зараз є пріоритетом для Кремля“.

Таким чином, „поїзду“, запропоновану Президентом Зеленському на початку повномасштабної „військової спецоперації“ Росії, слід розглядати як щось менше, ніж доброзичливий жест. Раніше, у лютому 2014 року, застереження Білого дому

(Президента Барака Обама) про те, що Україна не протистоїть „зеленим чоловічкам“ у Криму, має бути переглянуто як менш ніж справжню турботу про життя українців. Мабуть, найголовніше, що нинішня співпраця між американською та українською розвідками має викликати тривогу. США не є чесним брокером. Міністер закордонних справ Росії Сергій Лавров регулярно спілкується з директором ЦРУ Вільямом Бернсом або особами, які його заступають.

Ф. Том пише: „Тепер ми розуміємо, чому Путін обрав термін „спеціальна військова операція“ для позначення війни на знищення українського народу, яку він плянував вести в цій країні. Ідея була в тому, щоб обдурити не тільки росіян, а й американців. Також зрозуміло, чому після цієї зустрічі у Путіна буквально виросли крила, аж до сумнозвісного ультиматуму НАТО. В. Бернс практично дав йому „карт-бланш“ на напад на Україну

(Закінчення на стор. 16)

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Відчувають допомогу американців

Михайло Михайлинин

ТЕРНОПІЛЬ. – Міжнародна благодійна організація „Імосе“ євангельських церков зі США вже понад 20 років працює в Україні. Її керівник Анатолій Коломієць згуртував добрих і чуйних людей, які присвячують своє покликання потребуючим українцям, сиротам, людям з інвалідністю.

Турботу від американської місії українці відчують з початку повномасштабної війни. Вже надіслано в Україну з Вашингтону понад 80 контейнерів з гуманітарною допомогою. Місіонер А. Коломієць та інші добровольці привезли військово-спорядження, продукти, духовну літературу

Анатолій Коломієць з хлібом „Перемога“.

Українські родини дякують американцям за допомогу.

для воїнів на східних напрямках, де проходять важкі бої. Також благодійники передали понад 40 тис. продуктових пакетів біженцям та людям, які постраждали від війни. Вони допомогли українцям в Оріхові та Сіверську, які залишились без води, електрики та опалення. Подарували автобус, генератор, візки, реабіліта-

(Закінчення на стор. 19)

Концерт „Чарівна Квітка України“

Георгій Лук'янчук

КИЇВ. – У Національній бібліотеці України ім. Ярослава Мудрого відбувся концерт лавреатів 2023 року щорічного Міжнародного вокального конкурсу ім. Квітки Цісик „Чарівна Квітка України“, започаткованого 2018 року з метою увічнення пам'яті співачки, сприяння відродженню та популяризації української пісні як в Україні, так і за її межами. Квітка Цісик (1953-1998) – відома американська оперна та блюзова співачка українського походження із галицьким корінням записала два україномовні альбоми: „Квітка“ (1980) та „Два кольори“ (1989).

В Україні популярну співачку почули та оцінили лише після її смерті. У репертуарі Квітки Цісик були як популярні пісні XX ст., так і українські

(Закінчення на стор. 16)

Співачка-композиторка Вікторія Падалко.

Екологічна співпраця з допомогою американського фонду

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – 25 квітня відбувся екологічний форум Південних регіонів, який підсумовував проєкт „Підвищення стійкості та інституційної спроможності громадських ініціатив малих населених пунктів Кіровоградської та Миколаївської областей“, здійснений за підтримки громадської організації „Флора“ і Фонду сприяння демократії Посольства США.

Проєкт діяв на території Бобринецької, Олександрійської, Світловодської, Мар'янівської, Соколівської громад (Кіровоградська область) та Вознесенської, Бузької, Олександрівської, Березнегуставської, Мостівської громад (Миколаївська область) з травня 2023 року по квітень 2024 року. Як зазначила менеджер громадської організації „Флора“ Ірина Мунтян, у рамках проєкту було впроваджено 85 екологічних заходів, до яких загалом долучилось понад 2,500 громадян, небайдужих до екологічних проблем влас-

ної громади. Власне, на екологічний форум приїхали координатори екологічних кампаній, екоактивісти, представники органів місцевого самоврядування громад.

Мова йшла про співпрацю депутатів та представників влади з громадськими організаціями, що опікуються екологічними питаннями, та про залучення громадськості до вирішення екологічних питань, про особливості формування та використання природоохоронних фондів під час повномасштабної війни.

Особливий інтерес викликала інформація про реконструкцію цеху механічного зневоднення осаду стічних вод як приклад вирішення водоводом „Дніпро-Кіровоград“ екологічних проблем, пов'язаних зі скиданням стічних вод.

Екологічні активісти десяти територіальних громад поділились власним досвідом розбудови мереж екологічних громадських організацій та співробітництва з органами місцевого самоврядування, набутих під час здійснення проєкту.

АМЕРИКА | СВІТ

■ Хто виграв Холодну війну?

НЮ-ЙОРК. – Телевізійна агенція новин „Сі-Бі-Ес“ оприлюднила 14 квітня результати опитування американців про те, хто виграв Холодну війну. Найбільше респондентів (33 відс.) відповіли, що США виграли; це включало 40 відс. республіканців, 33 відс. незалежних виборців і 33 відс. демократів. Відтак 32 відс. відповіли, що США „не виграли й не програли“; це включало 32 відс. республіканців, 36 відс. незалежних і 30 відс. демократів. Але 30 відс. не пам'ятали; це включало 23 відс. республіканців, 26 відс. незалежних виборців і 33 відс. демократів. Лиш 5 відс. сказали, що США програли; це включало 5 відс. республіканців, 5 відс. незалежних, і 4 відс. демократів. („CBS News“)

■ Військові втрати Росії в Україні

ЛОНДОН. – Приблизно 450 тис. російських військовослужбовців загинули або були поранені в Україні від початку війни в лютому 2022 року. Про це повідомила незалежна веб-сторінка „UK Defence Journal“ 27 квітня, цитуючи Міністра Збройних сил Британії Ліо Дочерти. При цьому десятки тисяч російських військових дезертирували, додав він. Також не ясно скільки загинуло російських найманців. Ці дані майже збігаються з офіційними українськими даними, згідно з якими втрати Росії є понад 460 тис. („UK Defence Journal“)

■ Австралія дає додаткову допомогу

КАНБЕРА. – Австралія надасть додаткову безпекову допомогу Україні на 100 млн дол., оголосив Міністер оборони Ричард Марлс 27 квітня під час короткої візити до Львова на спільній прес-конференції з Прем'єром України Денисом Шмигалем. Допомога включає понад 30 млн дол. на безпілотники. Приблизно 50 млн дол. виділено на близькобійну протиповітряну оборону. „Україна та її народ витерпіли понад два роки російського повномасштабного вторгнення, але їхній дух залишається сильним“, – сказав Р. Марлс. Від початку війни Канбери надала Україні 880 млн дол. військової допомоги. („Australian Broadcasting Corporation“)

■ Виступив в обороні України

НЮ-ЙОРК. – „JPMorgan Chase“ є мультинаціональною фінансовою компанією з активами вартістю 2.6 трлн дол. Вона є найбільшим банком у США та одним з найбільших у світі. Головний виконавчий директор (CEO) Джеймі Дімон має ключовий голос у бізнесових і фінансових колах. 8 квітня у своєму річному листі до акціонерів він написав, що США не можуть стояти осторонь у боротьбі України проти Росії. Він виступив проти міжнародного ізоляціонізму й закликів США об'єднатися поза партійними розбіжностями для підтримки України. „Необхідно, щоб наші національні провідники пояснили американському народові, що тут є ризик, і висунули сильний аргумент – енергійно, послідовно та ясно – за сильне тривале зобов'язання (а це може забрати роки), щоб Україна вижила“, – сказав він. Лист був написаний саме тоді, коли був тиск на конгресменів, щоб вони проголосували за пакет допомоги Україні у критично важливий для неї час. („The Hill“)

■ Про обмін полоненими

СТАМБУЛ. – Вселенський патріарх Варфоломій закликав провести обмін полоненими між Росією та Україною за принципом „всіх на всіх“. Про це повідомив Координаційний штаб з питань поводження з військовополоненими, посилаючись на службу Варфоломея в соборі св. Георгія в Фенері, в турецькому Стамбулі. Раніше під час Великодньої промови 31 березня аналогічний заклик до обміну прозвучав від Папи Римського Франциска: „Закликаючи до пошани принципів міжнародного права, висловлюю побажання про загальний обмін усіма полоненими між Росією та Україною: всіх на всіх!“. Президент України Володимир Зеленський зазначив, що на Глобальному саміті миру, який відбудеться 15-16 червня у Швейцарії, Україна планує зосередитись на трьох питаннях – серед них обмін всіх на всіх. (Радіо Свобода)

Історична приреченість Росії

Війна Росії проти України неминуче веде до розвалу Російської федерації. Москва десятиліттями років поширювала в країнах ЄС і НАТО тезу, що „русские это один народ“. І навіть коли в Російській імперії та Радянському союзі були естонці, українці, казахи, все одно майже повсюду у Вашингтоні, Брюсселі, Лондоні, Парижі вважали – це „Раша“. Досі відсутнє розуміння того, що Російська федерація – це 17 мільйонів квадратних кілометрів, де Саха (Якутія) нічого не має спільного з Карелією, а Бурятія нічого не має спільного з Черкесією, що це народи і культури зі столітньою, а інколи навіть тисячолітньою історією, які просто є колоніями Москви. Війна викликала піднесення національного руху в колоніях, кращі представники яких масово гинули на чужій для них війні, розпочатій режимом федерації.

Але одночасно діють об'єктивні закони розвитку людської цивілізації, які обумовлюють приреченість Російської імперії. Шлях до такої катастрофи розпочався ще у XIX ст., коли володарем світу став капіталізм.

Дослідник капіталізму Карл Маркс визначив, що головною рисою капіталізму була жага збагачення, яка призвела до індустріалізації. Спершу було нещадне використання фізичної сили робітників, зокрема жінок і дітей. У капіталістів з'явилися кошти для нарощування виробництва шляхом впровадження новітніх техніки і технології. На заводи прийшла парова машина, на поля – комбайн. До такої техніки був потрібний навчений робітник, майстер. Соціальні умови змінилися, але капіталіст не поспішав збільшувати платню, скорочувати робочий день, впроваджувати освіту, будувати лікарні. Карл Маркс пророчив повстання пролетаріату. Революції таки сталися і призвели до того, що робітничий клас (вже не пролетаріят) теж став власником продуктивних сил. Дешеві робітники були в колоніях, за які й почалася Перша світова війна.

Росія усе ще перебувала в умовах феодалізму. Намагаючись їх позбутися, уряд скасував кріпацтво, почав сприяти індустріалізації виробництва. Зрушення були відчутні, але сталася світова війна, у висліді якої більшовики захопили владу, дістали зі схову теорію Карла Маркса і проголосили диктатуру пролетаріату, який в Росії ще фактично зберігся. Пролетарі не поспішали до праці, воліли лише їсти й пити, нищити капіталістів, яких називали „буржуями“.

Російська економіка опинилася в прірві. Першим побачив катастрофу „вождь світового пролетаріату“ Володимир Ульянов (Ленін) і проголосив відродження капіталізму (нову економічну політику). Тим часом в країні зростала більшовицька диктатура, якій був потрібен саме слухняний пролетар з мізерною платнею, убогими умовами життя і надією на „світле майбуття комунізму“. А Захід прогресував і відставання стало загрозою. Новий провідник Йосиф Джугашвілі (Сталін) силою позбувся свого попередника і розпочав індустріалізацію за рахунок населення, з якого різними способами викачували кошти для оплати капіталістичної техніки. Задля цього, а також для придушення національних устремлінь недавніх колоній, в тім Україні, були посилені репресії, організовано Голодомор.

Не допомогла й Друга світова війна, в якій більшовицьку диктатуру ненадовго врятувала допомога капіталістичних країн, котрі боялися німецького соціал-націоналізму. СРСР спромігся закріпитися у кількох країнах Європи, наживаючи там собі ворогів аж до нинішнього часу.

У Москви залишалася остання надія на природні ресурси – нафту, деревину, метал. Світло комунізму було все ще на обрії, тому Москва проголосила настання „зрілого розвинутого соціалізму“. Але люди змінилися. Вони бачили безглуздя велетенського урядового апарату на чолі з Комуністичною партією, яка намагалася силоміць утримувати свої теорії. Брехня стала нестерпною. СРСР пропав.

Більшовицькі кадри збереглися в Росії. Вони ще намагаються зберегти ідеї, які не стали рушійною силою прогресу. Прірва між комуністичним сприйняттям світу і реальним світом поглиблюється. Природні ресурси втратили вирішальне значення при розвиткові сучасних технологій. Яскравим прикладом цього стала війна Росії проти України, у якій менша за розміром і населенням держава успішно протистоять старому колосові завдяки моральній і технічній перевазі війська, завдяки визнанню переваги капіталізму над комунізмом.

Більшовицька держава стала на шлях загибелі у 1917 році й відтоді прямує до свого кінця. В історії людства сто років не є величиною. Нова російська диктатура дуриє свій народ примарною загрозою імперіалізму. Насправді її провідники самі постійно перебувають у страху перед силою демократичного світу, здатною зруйнувати озброєну ракетами і ненавистю нежиттєздатну систему російського диктату, який освячує принцип деспотичної влади й відкидає рівність перед законом, свободу слова, право голосу, верховенство права, всі здобутки, завдяки яким люди позбулися свого колоніального минулого і перетворили капіталізм на інструмент добробуту для більшості громадян.

ПОСТАТІ

Микола Гулак – учений і громадський діяч

Анатолій Чабан

Микола Гулак відноситься до тих людей чий справи в різноманітних галузях суспільного буття залишили значно більший слід, а ніж його ім'я. Як писали про нього сучасники – це була дивовижна людина різнобічних здібностей, енциклопедичних знань.

Знову ж таки, дається взнаки схильність людської пам'яті вибірково виділяти тих чи інших людей з окремих відомих подій. Так, коли згадуємо про діяльність Кирило-Мефодіївського братства – на слуху Микола Костомаров, Пантелеймон Куліш, Тарас Шевченко. Хоча не менше, а може і значно більше для нього зробили такі як Микола Гулак, який за зірками першої величини залишився в тіні.

Прожив Микола Гулак 77 років – наповнених визначними діяннями в різних галузях суспільного буття. І скрізь, де торкалася його рука, його розум – це ставало визначним відкриттям, гордістю української науки. Він був фахівцем у математиці, історії, філософії, літературознавстві, до того ж відомий правознавець, громадський і політичний діяч, публіцист, перекладач.

Народився у Варшаві у родині службовця 26 травня 1822 року. Родина батьків походила із козацько-старшинського, згодом дворянського роду Гулаків – нащадків генерального обозного Війська Запорозького часу Івана Гулака.

У 1843 році закінчив Дерптський (Тартуський) університет, його юридичний факультет. Через рік він здобув вчену ступінь кандидата права. У 1845-1847 роках служив в канцелярії Київського та Волинського генерал-губернатора.

Саме його прізвище знаходиться серед засновників Кирило-Мефодіївського братства, поряд з Миколою Костомаровим та Василем Білозерським. Називають 12 засновників Кирило-Мефодіївського братства, з-поміж найвідоміших – Тарас Шевченко, Пантелеймон Куліш, Микола Костомаров, Микола Гулак.

Усі вони були молодими, талановитими, захопленими. Саме на квартирі Гулака в Києві часто й збиралися братчики. Вони намагалися діяти на традиції таємних масонських лож,

Микола Гулак

виготовили спеціальні персні, іншу атрибутику, розробили ритуали. Перекладали Євангеліє українською, збирали гроші на видання просвітницьких книжечок для поширення серед селян.

Завдячуючи їхнім зусиллям у грудні 1845-січні 1846 року була створена знаменита організація, яка мала величезний вплив на всю наступну історію демократичного руху в Україні та і не лише в ній.

М. Гулак належав до прихильників радикальних кроків організації. Тут він солідаризувався з Григорієм Андрузьким, Олексієм Навроцьким, Іваном Посядою і, безумовно, з Тарасом Шевченком, які відстоювали національно-демократичні ідеї. Виступав за ліквідацію самодержавства, кріпацтва, скасування станів, доступність освіти для мас, об'єднання слов'ян. Один з авторів Статуту Кирило-Мефодіївського братства.

Це добре відомі всім факти.

А ось дещо маловідоме. Заарештований М. Гулак 18 березня 1847 року і ув'язнений до Шліссельбурзької фортеці. Там залишався до 1850 року. Як підтверджують архіви, на допитах тримався надзвичайно мужньо. Він не давав будь-яких свідчень проти своїх товаришів, не назвав жодного прізвища учасників Кирило-Мефодіївського братства.

Саме перебуваючи в ув'язненні він написав роботу з проблем розв'язання трансцендентних рівнянь, яка

(Закінчення на стор. 7)

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Андрій Нинка

Редактор: Левко Хмельковський

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800
Fax (973) 644-9510

E-mail: svoboda@svoboda-news.com
Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: \$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.

Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.

Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення Володимир Гончарик

☎ (973) 292-9800 x 3040 • Fax (973) 644-9510
E-mail advertising@ukrweekly.com

Передплата Володимир Гончарик

☎ (973) 292-9800 x 3040
E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або його видавця.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Перемога добра над злом

Від імені колективу Інституту досліджень української діаспори ім. професора Любомира Винара Національного університету „Острозька академія“ щиро вітаємо всіх українців та їхні родини, котрі розділяють благодать Пасхи.

Воскресіння Господа нашого Ісуса Христа – це перемога добра над злом, переосмислення прожитого, постійні спроби орієнтувати своє життя на все нові й більші справи милосердя.

В Україні надалі триває війна, боротьба за збереження власної державності, історичної та культурної самобутності. Збройні сили України боронять не лише рідну землю, а й безпеку Європи та всього світу.

Великдень – час вдячності. Ми дякуємо Богу за все і впевнені, що по Його ласці, наша держава досягне справедливого миру, розквітне й займе гідне місце на міжнародній арені. Ми дякуємо всім українським громадам у різних регіонах Земної кулі за систематичну, послідовну та невтомну працю заради підтримки України та її інтересів.

Закликаємо всіх українців згуртуватися задля посиленої молитви за припинення війни в Україні, за збереження життів усіх, хто захищає нашу Батьківщину.

Алла Атаманенко,
директор інституту
Острог, Рівненська область

Російські школярі...

(Закінчення зі стор. 4)

станції. Після підпалу релейної шафи цей „анонімний“ замовник перерахував Ібрагімову 135 дол. США. Після підпалу телефонної шафи на вежі зв'язку від замовника надійшло ще 325 дол.

• 6 квітня суд Кіровської області суд виніс вирок двом підліткам за підпал на залізниці. На початку вересня 2023 року на залізничному перегоні Горьківської залізниці підлітки „вчинили диверсію шляхом підпалу релейної залізничної шафи, що відповідає за керування поїздами і світлофорами“. За підпал юнакам заплатили по 10 тис. рублів. 16-річний місцевий житель отримав шість років виховної колонії, його старшо-

му 18-річному приятелеві призначили шість років і три місяці колонії загального режиму.

• У Самарській області затримали двох 16-річних школярів з Тольятті, яких підозрюють у спробі підпалу вертолета Мі-8 на військовому летовищі „Кряж“. З початку року школярі підпалили дві релейних шафи в селі Борівка, вежу стільникового зв'язку в Тольятті.

• Краснінський районний суд Смоленської області заарештував 16-річного підлітка у справі про підпал релейних шаф на перегоні „Красне-Гусине“. У ніч на 18 квітня він підпалив три релейні шафи. Суд дійшов висновку, що його неможливо залишити вдома під наглядом матері, оскільки „злочин, в якому він звинувачується, скоєно в нічний час, з попередньою підготовкою“.

Правда серед темряви війни

Мій тиждень почався зі звичайних і, в моєму випадку, надзвичайних, ділових операцій у банках із закупівлі комплекту дронів, тепловізора та систем зв'язку. Ці речі є всюдисущими та ключовими у сучасній війні, але проблема полягає в методах оплати та доставки. Банківські бюрократи та уряд над успішними людьми все ще гальмують прогрес. Справа не в криміналітеті зверху, а в примітивності лакеїв.

Тим не менш, були деякі здобутки, відбулися цікаві зустрічі, зокрема, в середовищі освіти та науки, ректорів, деканів, керівників катедр, вчених рад і, головне, студентів. Мої зустрічі були із завідувачем катедри історії світового українства, професором Київського національного університету ім. Тараса Шевченка Володимиром Сергійчуком та ректором Івано-Франківського Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника, професором Ігорем Ципендою. Не менш важливо те, що мені дали можливість поспілкуватися зі студентами цих університетів.

У Львові відбулася зустріч у вузькому складі президії на чолі з головою Наукового товариства ім. Шевченка, професором математиком Романом Кушніром. Обговорювалися питання співпраці, спільних публікацій, стипендій постраждалим від війни студентам у цей важкий для навчання час.

Перед від'їздом з Києва я мав дуже цілеспрямовану зустріч з о. Віталієм з Православної Церкви України, його співробітниками і, зокрема, волонтерами, які працюють у гуманітарній

сфері, виготовляючи ноші та багато іншого, а також маскування та прикриття, які так необхідні збройним силам. Генерал Залужний сказав, що Україні потрібні, по суті, два види озброєння: камуфляж і далекобійність.

Не покладаючи рук, о. Віталій працює у сфері допомоги Збройним силам України, допомагає українцям переходити з церков Московського патріархату (філії спецслужб Кремля) та оформляти легальний перехід його структур до Православної церкви України. Його предки, священники, були репресовані та вислані на Сибір. Його старший брат також є священником.

Такі люди, яких я назвав поіменно, дуже особливі. Вони повсюдно активні у своїх професіях і, крім того, допомагають Україні в її військовій боротьбі. Вони очолюють цілу групу звичайних людей, головним чином і особливо молоді, яка добре усвідомлює своє призначення в житті і є незамінною в обороні України.

Нарешті, у Страсну п'ятницю я опинився у Львові, відвідав церкву св. Андрія. Натовп під час покладання плащаниці розтягнувся не лише за межі храму, а й до сусіднього кварталу. У черзі стояло чимало бійців Збройних сил України. Біля Плащаниці варту несли члени української молодіжної організації „Пласт“. Я відчував себе як вдома, навіть краще. Це – мої люди. Вони віруючі, незламні, тому я можу лише прагнути бути схожим на них.

Аскольд Лозинський,
Львів

Микола Гулак...

(Закінчення зі стор. 6)

була дуже високо поцінована тодішнім найголовнішим експертом у галузі математики – Паризькою академією наук.

У 1850-1855 роках він проживав в місті Перм під наглядом поліції. А з 1859 року працював викладачем математики, природничих наук та історії в навчальних закладах міст Одеси, Керчі, Кутаїсі, Тифлісу. В ці

роки він написав праці з історії, математики, філософії, юриспруденції. Саме його перу належить один із перших перекладів з грузинської на російську мову поеми „Витязь у тигровій шкурі“, і, не випадково, грузини його вважають своїм класиком. А ще він переклав з азербайджанської мови твори Нізамі.

Написану ним у 1870-х роках книгу „Нарис геометрії про чотири виміри“ фахівці називають знаменитою – оскільки це була одна з перших робіт з багатомірної геометрії, яка стала

настільною для багатьох вчених, в тому числі і для Ейнштейна. Відомий М. Гулак і як педагог. Він розробив навчальні програми та викладав у Рішельєвському лиці (згодом Новоросійському університеті) в Одесі аналітичну геометрію, вищу алгебру, диференційне та інтегральне числення, теорію ймовірностей.

Помер 7 червня 1899 року і похований у нинішньому місті Гяндж Азербайджану.

Такий він – М. Гулак – відомий український громадсько-політичний

діяч, педагог і вчений – людина надзвичайно широких енциклопедичних знань, водночас малознаний в широких колах громадськості. Саме про таких повинні розповідати підручники, писатися сценарії фільмів, варто іменами таких як М. Гулак називати вулиці, площі міст і сіл нашої держави. Тільки тоді він залишиться в пам'яті прийдешніх поколінь.

Анатолій Чабан – доктор історичних наук, професор.

Пресфонд „Свободи“ за січень і лютий 2024 року

JANUARY 2024

\$	NAME	LOCATION
100	Beregulko, Pavlo	Columbia, SC
55	Stasiuk, Demetrius	Englewood, FL
50	Bubniak, Jaroslav	Easton, PA
	Jawny, Maria	Florham Park, NJ
	Wowchuk, Wasyl	Western Springs, IL
30	Melnyk, Luba	Elmhurst, NY
	Tatarko, Olga	Venice, FL
20	Bekersky, Lesia	Whitesboro, NY
	Holovetsky, Halyna	Ballston Spa, NY
	Kozicky, Wolodymyr & Anna	Yonkers, NY
	Pilecky-Dekajlo, Adriana	Chicago, IL
	Swieczkowski, Halyna	Berkeley Springs, WV
	Trotsenko, Zoya	La Mesa, CA
	Yasinsky, Tatiana	Silver Spring, MD
15	Awramtchuk-Klim, Iya	West Lafayette, IN

	Torielli, Marta	Colonia, NJ
	Tretiak, Oleh	Philadelphia, PA
10	Geletyuk, Irina & Yuriy	Sacramento, CA
	Krywulych, Myroslaw	Amsterdam, NY
	Melnycky, Peter	Edmonton, AB
	Wolowczuk, Walter	Orland Park, IL

Total for January 2024: \$590

FEBRUARY 2024

\$	NAME	LOCATION
250	Puhacz, Ihor	Macungie, PA
120	Wyznyckyj, Luba	Jewett, NY
115	Bodnar-Balahutrak, Lydia	Houston, TX
100	Mysko, Zoreslava	Philadelphia, PA
	Remeniuk, Leon & Vera	Kenosha, WI
	Voyevodka, Martha & Ihor	Leeds, MA
	Wakulowska, Wictoria	Philadelphia, PA
50	Albizati, Lesia	Clifton, NJ

	Holowinsky, Marusia	Belle Mead, NJ
25	Kopacz, W	Ridgewood, NY
	Mirchuk, Ihor	Easton, PA
20	Baranyk, Roman	Warren, MI
	Futey, Bohdan	Annapolis, MD
	Jemetz, Irena	Warners, NY
	Kuropas, Bohdan & Lydia	Hickory, NC
	Smyk, R	Lake Bluff, IL
	Stawnychy, George	Kinnelon, NJ
	Zaviysky, Maria	Linden, NJ
10	Czuchta, Petro & Rozalia	Bristol, CT
	Olynyk, Stephanie	Warm Mineral Spr, FL
5	Trojan, Nadia	Watertown, CT

Total for February 2024: \$1,200

Щиро дякуємо всім жертводавцям за підтримку пресфонду „Свободи“

УНСОЮЗ ОГОЛОШУЄ ПРИДІЛ СТИПЕНДІЙ ТА НАГОРОД ДЛЯ СТУДЕНТІВ НА 2024-2025 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Кандидати на стипендії або нагороди мусять:

- Бути активними членами УНСоюзу щонайменше два роки до **1-го червня 2024 року**;
- Під час останніх двох років, мати полісу мінімальної вартості \$5,000 (не включає поліс Термінового страхування);
- Бути прийнятими на студії до університету в США або в Канаді.

Апликація на стипендію або нагороду від УНСоюзу мусить бути вислана до 1-го червня 2024 року.

За точними інформаціями телефонуйте до Головної Канцелярії УНСоюзу або відвідайте сторінку «Наші Пільги» на інтернетній мережі УНСоюзу:

www.UNAInc.org

Ukrainian National Association, Inc.
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
800-253-9862 ext. 3035

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Допоможіть дітям-переселенцям потрапити на літні пластові табори

Табір новаків на „Вовчий Тропі”. (Фото: „Вовча Тропа”)

Софія Шиприкєвич

Відразу після російського повномасштабного вторгнення 24 лютого 2022 року пластуни в усьому світі згуртувалися для допомоги Україні і українцям. При Крайовій пластовій старшині в США була створена група „Пластуни за Україну”, метою якої стала збірка коштів та гуманітарної допомоги для критичних потреб українців у цій війні. За минулі два роки вона вже відправила до України допомогу на суму більшу, ніж 30,000,000 дол. За ці кошти було

закуплено генератори і сонячні панелі, автомобілі для фронту, вечери на Святий вечір і великодні кошики для воїнів, які зустрічають свята на передовій. Також пластуни по всій Америці пакували індивідуальні медичні аптечки і зігріваючі набори для українських солдатів. Однак Пласт передусім є організацією, націленою на виховання достойних громадян і патріотів. Тому група „Пластуни за Україну” не забуває також передавати кошти на стипендії для пластунів

(Закінчення на стор. 14)

NO STRESS ... JUST GREAT RATES!

IMMEDIATE ANNUITY

WE HAVE INCREASED OUR RATE TO

3.50%

CALL US TODAY!

If you'd like to annuitize your
401K or IRA into monthly
payments over your lifetime!

LONG-TERM ANNUITIES

5 YEAR **5.50%***
2ND YEAR 5.00%

7 YEAR **5.75%***
2ND YEAR 5.00%

9 YEAR **8.00%***

* FIRST YEAR RATE.
MINIMUM GUARANTEED RATE 2%.

MULTI-YEAR GUARANTEED ANNUITY (MYGA)

5-YEAR **5.25%** **3-YEAR** **4.75%**

RATES SUBJECT TO CHANGE. NOT AVAILABLE IN ALL STATES.

RATES SUBJECT TO CHANGE. NOT AVAILABLE IN ALL STATES.

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

2200 ROUTE 10, PARSIPPANY, NJ 07054 • 800-253-9862 • INFO@UNAINC.ORG • WWW.UNAINC.ORG

STAND WITH UKRAINE

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

150 років служіння українській науці та культурі

Віталій Чернецький,
Перший Віце-президент НТШ-А

Наукове товариство ім. Шевченка, засноване 150 років тому у Львові, широко відзначає цей ювілей по всіх континентах. Відомо, що в інтелектуальній історії України НТШ займає провідне місце.

Роль та місце НТШ важко переоцінити, бо це перша українська незалежна наукова інституція, утворена задовго до проголошення незалежності України. В контексті утисків і дискримінації української культури і науки в Російській імперії та більш сприятливих умов у підавстрійській Галичині, воно постало спільними зусиллями небайдужих українців з обох боків кордону між Російською та Австро-Угорською імперіями. Особливо активного розвитку воно зазнало після 1892 року, коли НТШ реорганізувалося у повнокровну багатопрофільну академію наук.

Головним напрямком наукових досліджень у НТШ завжди було українознавство, але із максимально широким охопленням наукових дисциплін, від історії та філології до суспільних та природничих наук. Одночасно, НТШ дбало і про розвиток інших наукових галузей, від математики до медицини.

Після трагічних подій Першої світової війни, зокрема російської окупації Львова, коли НТШ було тимчасово закрито, а його колекції і друкарня понищені та розграбовані, НТШ змогло знову відродитися у 1920-1930-ті роки, продовжуючи і розвиваючи свою роль ключового осередка української наукової праці поза ідеологічним тиском та репресіями у СРСР та бюрократичним та політичним тиском на університети західних регіонів України, що чинили уряди Польщі та Румунії. Серед його членів у той час були такі світила світової науки як Альберт Айнштейн та Макс Планк. На жаль, воно знову було розгромлене із приходом советських військ у 1939 році, але відновилося як кілька незалежних товариств після Другої світової війни, у США, а також у Канаді, Європі та Австралії. Ці братні товариства продовжували надважливу справу збереження і розвитку української науки у вкрай складних умовах, коли університети та інші наукові інституції багатьох країн ігнорували, а іноді й відверто дискримінували наукові дослідження з української тематики. Із відновленням незалежності України, від-

Віталій Чернецький

родилося НТШ в Україні, і у останні десятиліття всі ці братні товариства, кожне у свій спосіб, продовжували спільну працю розвитку українознавства та української науки, із наголосом на глибшу інтеграцію у світову наукову спільноту в контексті глобалізаційних процесів. Російська агресія проти України, а особливо повномасштабне вторгнення, унаочнило, наскільки важливою є ця праця, бо уряди та інтелектуальні спільноти багатьох країн з шоком усвідомили свій брак знань про та розуміння важливості ролі України у світових контекстах. Попит на наукові дослідження, сфокусовані на Україні, зараз великий як ніколи.

19 травня 2024 року відбудеться Міжнародна наукова конференція, яку організовує НТШ-А.

Мета конференції – залучити широке коло вчених, що досліджує інтелектуальну історію України (тобто історію української думки, інтелектуальних течій всередині суспільства в Україні та у глобальній українській діаспорі), і зокрема місце НТШ в цій історії. Ми запросили широке коло вчених з різних країн, зокрема багато молодих перспективних науковців, що зараз активно розбудовують дослідження у цій сфері. Тому поруч із іменами, що знайомі читачам „Свободи“, зокрема Григорієм Грабовичем, що у своїй доповіді висвітлюватиме роль Кирило-Мефодіївського товариства як провісника модерної української думки, Стівеном Сігелом, професором Техаського університету та провідним фахівцем у історії української географічної науки, та колегою з КІУС Сергієм Біленьким, який щойно надрукував фундаментальну монографію про історію України XIX ст. як лабораторію модерності, маємо зокрема багато колег з Європи. Серед них Мартин Роде, віднедавна з Віденського університету, що є тепер безперечним лідером дослідження історії НТШ серед західних науковців, фахівці з Чеської та Польської академій наук, з декількох університетів Німеччини, тощо. На жаль, не всі колеги змогли прийняти наші запрошення через різні обставини, передусім обумовлені війною. Дуже раді, що проф. Марина Палієнко з Київського університету ім. Шевченка, провідна дослідниця історії українських наукових архівів, представлятиме сучасну українську науку на нашій конференції.

Українська наука після початку російсько-української війни опинилася в скрутному становищі, зокрема науковці.

В надважких умовах, в яких Україна та українська наука перебувають через кримінальну загарбницьку російську агресію, зусилля НТШ-А спрямовані на активну багатогранну підтримку визвольної боротьби України та опору агресорові, і на підтримку колег та студентів як в Україні, так і тих, що опинилися поза її кордонами. Ми заснували новий фонд, Shevchenko Emergency Fund, і через нього організували термінову стипендійну підтримку на різних рівнях, від студентів до старших колег. Цей фонд вже допоміг багатьом, і ми закликаємо шановну громаду до подальшої його підтримки. Ми також допомагаємо у розвитку і укріпленні української наукової спільноти через онлайн-заходи і численні публікації у різних форматах. Водночас члени НТШ-А як експерти у своїх наукових галузях активно надають допомогу якнайширшому колу державних установ, благодійних організацій, тощо. Часто ці зусилля співпадають, як наприклад, у цілоденному марафоні освітніх лекцій від членів НТШ-А зі збором пожертв, що відбувся 29 квітня 2022 року. І ця нова конференція, на нашу думку, також допомагає у боротьбі із наслідками російського імперського гноблення України, де криваве насиль-

ство поєднувалося і поєднуються дотепер із насильством і несправедливістю й на епістемологічному рівні, тобто на рівні продукування і поширення знань.

За півтора століття подолано великий, часто дуже складний і тернистий шлях; попри всі утиски, трагічний досвід багатьох війн та інших негараздів, українська наука і українські наукові інституції не тільки живі, але й активно впливають на ситуацію в сучасному світі, докладаючи ключових зусиль для збереження української незалежності та глибшого визнання того великого вкладу, зробленого Україною і українцями й у світовому контексті. В умовах повномасштабного російського вторгнення, попри опір консервативного істеблішменту багатьох західних дослідчих установ, що виступали як експерти країн колишньої Російської та радянської імперій, хоча їхні знання про Україну були вкрай поверхові чи просто відсутні, ми, нарешті, спостерігаємо наукову революцію щодо знань про Україну. Але ця революція ще не закінчена. Тому НТШ в Америці передусім бачить свою роль як активного провідника цих змін, зокрема в США, що в свою чергу підтримує українську науку, а також все українське суспільство і державу у боротьбі за свободу, справедливий мир і належне визнання посеред інших народів і держав світу.

Наукове Товариство ім. Шевченка
в Америці

запрошує

з нагоди 150-річчя Наукового Товариства
імені Шевченка
на Міжнародну наукову конференцію

Наукове Товариство імені Шевченка
в контексті української інтелектуальної історії

У конференції братимуть участь науковці
зі США, України, Німеччини, Чехії, Польщі та Австрії:

Фабіан Бауман (Гайдельберський університет), Сергій Біленький (Торонтонський університет/УНІГУ), Томаш Ген-Конарський (Польська академія наук), Оля Гнатюк (Університет “Києво-Могилянська Академія), Григорій Грабович (НТШ-А/Гарвардський університет), Антон Котенко (Дюсельдорфський університет), Марина Палієнко (Київський національний університет), Мартін Роде (Віденський університет), Стівен Сігел (Техаський університет), Ян Сурман (Чеська академія наук).

Модератор – Віталій Чернецький,
Перший Віце-Президент НТШ-А

Українська та міжнародна наукова спільноти святкує 150-ліття Наукового Товариства ім. Шевченка на знак пошани та особливого значення Товариства, яке відграло кардинальну роль у формуванні інтелектуального розвою України та її національної ідентичності. Запрошені науковці спробують з різних кутів зору та перспектив проаналізувати історію створення Товариства, особливості його діяльності та впливів на українське інтелектуальне та культурне життя від початків заснування до теперішнього часу. НТШ в Америці цієї конференцією хоче підкреслити історичну тяглість та поглянути на перспективи майбутнього. Цей міжнародний науковий форум свідчитиме про тяглість національної історії, науки та культури, питання, які так гостро постали під час російсько-української війни.

Конференція відбудеться

19 травня 2024 року

з 9:00 ранку до 7:00 вечора

в Українському Інституті Америки
2 E 79th St, New York, NY 10075
(212) 288-8660

Друкарня

COMPUTOPRINT Corp.

Established 1972

Clifton, New Jersey

виконує друкарські роботи:

- книжки (в твердій і м'якій оправах)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярські друки
- весільні запрошення (в укр. і англ. мовах)

Ваші замовлення виконуємо сумлінно, скоро і на час та з 40-літнім досвідом!

973-574-8800

Fax: 973-574-8887

e-mail: computopr@aol.com

ПОДОРОЖІ

Єдиний на Львівщині зоопарк

Олександр Вівчарик

Єдиний на Львівщині зоопарк „Лімпопо” відкрили 2008 року в Меденичах. Це суто приватна ініціатива. Власником звіринця є Сергій Костів. У ньому утримують і доглядають понад 300 тварин.

З початком повномасштабного вторгнення Росії до „Лімпопо” евакуювали чимало тварин із зон бойових дій на сході та півдні України. У зоопарку для них створили спеціальні умови.

Евакуювані тварини потребували спеціального догляду, лікування, посиленого годування. А через війну відвідувачів перші півроку майже не було. Ціни для вимушених переселенців на відвідування зоопарку знизили вдвічі. Учасникам бойових дій вхід узагалі безплатний.

Допомогли і небайдуужі добродії.

Частина тварин уже повернулася додому.

На території зоопарку надавали житло для вимушених переселенців, які працювали з тваринами у звіринцях у Харкові, біля Києва та в Миколаєві. Тут знайшли тимчасовий притулок понад 10 людей. Їм допомагали з харчуванням. Частина переселенців згодом поїхала до Німеччини, іншим допомогли знайти більш пристойне житло.

Родзинкою цього закладу є дивовижні скульптурні композиції, на які дітям дозволяють вилазити, біля яких вони теж дуже люблять фотографуватися. Майже всі виготовив талановитий молодий чоловік на ім'я Микита. Його люблять і діти, і тварини. У зоопарку є один старий ворон, який б'є дзьобом навіть тих, хто його годує, а Микиту пускає в клітку і сидить у нього на плечі.

Вхід до зоопарку. (Фото: Олександр Вівчарик)

У тут „Роза” – копія роботи німецької скульпторки Ізи Генцкен – троянда, що вирвалася з бетону і квітне уособленням життя серед хмарочосів

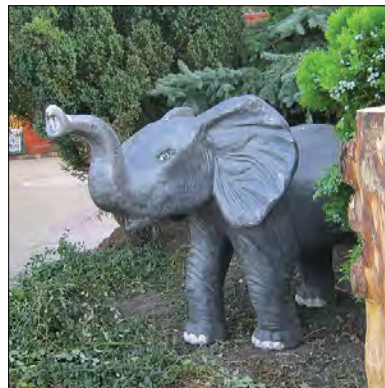
Менгетена в Нью-Йорку. Квітку, яка прикрашає зоопарк у Меденичах, власноруч викував Йосип Чайківський з Дрогобича.

Автор скульптур з залізобетону.

Скульптурні композиції Микити.

Куточок Голандії в центрі України

У міському дендропарку розквітли тюльпани. (Фото: Ігор Філіпенко)

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – У міському дендропарку розквітли тюльпани. Цього року їх висаджено понад три мільйони. Окрім них, тут можна зустріти тематичні композиції з гіацинтами, нарцисами, анемонами, а також кущами магнолії.

Цей парк навесні стає улюбленим місцем для відпочинку як містян, так і туристів з інших міст і країн, які приїжджають подивитися на різно-

барв'я квітів. Дендропарк у Кропивницькому називають українською Голандією, адже цибулини тюльпанів, гіацинтів, нарцисів та мускарів привезені саме звідти. Та й величезні різнобарвні килими тюльпанів нагадують цю країну.

Майже чверть століття тому цей колись занедбаний парк взяла під свою опіку корпорація „XXI століття” і тепер він радує гостей квітковим розмаїттям. Квітнуть тюльпани до кінця травня.

Сходження на Говерлю

Учасники сходження на Говерлю. (Фото: Роман Хім'як)

ЛьВІВ. – „Говерляна-2024” об'єднала понад 400 учасників від п'яти до 80-ти років. На найвищу гору України піднялися також штурмовики 80-ої ОДШБ, для яких в межах заходу вдалося зібрати на дрон 220 тис. грн. Про це повідомив начальник управління молоді та спорту Львівської ОВА Роман Хім'як.

За його словами, для військових це можливість відчутти вдячність і підтримку тих, хто піднімався поруч – цивільних різного віку й професій. Найменшому учаснику цьогорічної „Говерляни” ще не виповнилося і шести років. Найстарішому – далеко за 80. У межах проекту відбувся

збір на дрон з тепловізором DJI Mavic 3T для штурмовиків 80-ої ОДШБ, які виконують завдання на Донецькому напрямку, вартість якого 200 тис. грн. Захід організували Управління молоді та спорту Львівської обласної військової адміністрації спільно з обласною федерацією спортивного туризму та туристсько-альпіністським центром „Скеля”. „Говерляна” – щорічне традиційне сходження на найвищу гору України. Учасниками можуть бути всі фізично здорові та активні особи віком від 14 років, які є прихильниками здорового способу життя, спорту та туризму.

Укрінформ

SUMA
FEDERAL CREDIT UNION

Завітайте до наших нових філій у Флориді!

Квітень 2024 в St. Petersburg:

8950 9th (MLK) St. North
Suite 130
St. Petersburg, FL 33702

Травень 2024 в North Port:

5400 S. Biscayne Dr.
Suite A
North Port, FL 34287

Зателефонуйте або надішліть СМС:

914.220.4900

Телефонуйте безкоштовно: 888.644.SUMA (7862)

www.sumafcu.org

НОВІ ВИДАННЯ

Про перемиську богословську думку доби бароко

Володимир Пилипович. „Господу будь нудитель... Духовне насліддя перемиських владик і пресвітерів у добу бароко“. Перемишль. Видавництво „ДОМІ“. 2024. 96 стор.

Тадей Карабович

Перемиський український дослідник Володимир Пилипович видав у веденому ним видавництві „ДОМІ“ збірник „Господу будь нудитель... Духовне насліддя перемиських владик і пресвітерів у добу бароко“. Факт появи книги (вона вийшла у 50 примірниках) засвідчує, що авторів варто було підняти з непамяті справжніх богословських шедеврів, які зберігаються у бібліотечних фондах Польщі та України.

В. Пилипович пише, що заголовок збірника „Господу будь нудитель...“ він почерпнув з послання перемиського Владика Георгія Гошовського, адресованого намісникам, інокам і пресвітерам Перемиської і Самборської єпархій. Перераховано там 34 титули або імена, які носить кожен священник, і так під числом 29 сказано: „Єстєсь Богу нудитель, іже вдень і вночі молитвами Бога за свої і людські гріхи благодати маєш“. Дослідник пише: „Мені було цікаво дізнатися, якими ж то „нудителями Бога“ були перемиські владик та надсянські пресвітери в добу бароко. Приклади їхньої молитовної та пісенної „нудоти“ того часу зібрав я в антології „Око серця мого до Тебе возношу“, виданій в Перемишлі 2023 року. На черзі стояли тексти, в яких мова йшла б про становлення священослужителів й

прояви їхньої словесної душпастирської діяльності“.

Книга В. Пилиповича побудована так, що у її зміст можуть вглиблюватися богослови, архівісти, мовознавці, історики, мистецтвознавці та любителі української старовини. Вже у вступному слові ми отримуємо належні вказівки, як сприймати історичні тексти у змісті збірника. Як на мене, без такого авторського дискурсу, що пояснює книгу, вона була б надто спеціалістичною. Але читач може запросто любитися репродукціями давніх текстів і насолоджуватися великою культурою їхнього оформлення. Авторами текстів були священники та дяки з теренів Перемиської єпархії. Це тодішні барокові писарі єпархії, малярі та іконописці. Вони, служачи і молячись у монастирях Надсяння, творили історію богословського насліддя.

У збірнику поміщено низку церковних пам'яток перемиських владик, писаних до священників Перемиської єпархії. У їхньому змісті мовиться про поточні справи єпархіяльного життя. Це душпастирські звернення, церковні листування, богословські говіння (реколекції), візитації, приїзди єпископа на празники, виїзди священників до Перемишля на молитовне побачення зі своїм єпископом.

Самі тексти, на що звертає увагу В. Пилипович, писалися церковнослов'янською мовою, втім, в деяких частинах записано різні звернення і зауваження тодішньою українською мовою. Це стосувалося гомілетики чи катехизи. Прикладом релігійної

практики того часу можуть бути „Пом'яники“, книги для поминання вірних, в які записувалося імена і прізвища покійних. В. Пилипович пише: „Гарним зразком такої книги є рукописний „Пом'яник Церкви Ств. Великомученика Христова Никити села Витошинець“.

Українська мова, поруч церковнослов'янської, не була чимось відстороненим в церковній практиці часів бароко, адже сама Європа знаходилася під впливом Реформації. Тому присутність української мови постійно виринала у церковній сфері України XVI-XVIII ст. з урахуванням усіх складнощів адаптувати мову Надсяння до ведучого канону. Підкреслюю це свідомо, адже в добу бароко не функціонувало нинішнє поняття літературної мови, а тексти спиралися на надсянському її мовленні.

Цікавою знахідкою, якою ділиться з читачем дослідник, є виявлена ним посвідка про висвячення: „Нравоученіє ієреям подобающее“. В. Пилипович пише: „Новопоставлений пресвітер отримував від свого святителя-єпископа посвідку про висвячення. Владика Георгій Гошовський (роки правління 1668-1675), кожному з них на докладку адресував свою моральну науку – „Нравоученіє“. Текст, витриманий у формі трактату з морального богослов'я, приваблює прозорою риторичною конструкцією, в якій автор вдало застосовує прийоми барокової стилістики. Архиєрейський патос цього послання був настільки близький священникам єпархії, що через 60 років „Нравоученіє“ вписав до своєї родин-

ної метрики о. Павло Свідзінський із заміткою, що він рукою власною це переписав.

Годиться також процитувати абзац дослідника про церковну ситуацію Перемиської єпархії у XVII ст. В. Пилипович говорить: „В середині XVII століття на теренах Перемиської православної єпархії набув значного поширення рух братств церковних, свідченням чого є збережені до нашого часу рукописні статuti деяких з них. Відомий на терені Перемишля писар о. Мирон Сидорський, пресвітер церкви Благовіщення Пресвятої Богородиці на львівському передмісті, 19 вересня 1681 року склав вступну статтю „Предмова к істинному братолюбію“ до переписаного ним Статуту братства церковного при церкві св. Миколая на передмісті Підгір'я. Предмова, побу-

(Закінчення на стор. 14)

Тяглість традицій „Просвіти“ в Україні

„Товариство, яке змінило Політехніку. Спогади, роздуми, документи, світлини“. Видавництво Національного університету „Львівська політехніка“. 2019

Видання присвячено 150-річчю Товариства „Просвіта“ ім. Т. Шевченка і 30-річчю його діяльності у Львівській політехніці. Історію виникнення і становлення Товариства викладено у світлинах і спогадах політехніків, які були учасниками буремних подій минулого століття,

Товариство, яке змінило Політехніку

брали участь у відродженні „Просвіти“ й упродовж багатьох років активно працюють у Товаристві, виховуючи гідних громадян України. Видання зацікавить не тільки тих, хто пам'ятає боротьбу українців за рідну мову й державу, а й молоде покоління, для якого це вже далека історія.

Соломія Івахів

Задум залишити свою історію на папері, щоб майбутні покоління знали про неї з друкованого слова виник 2017 року на засіданні ради Товариства, присвяченого 150-річчю Товариства „Просвіта“ ім. Т. Шевченка і 30-річчю його діяльності у Львівській політехніці. Впорядкуванням матеріалів зайнялася Ярослава Величко. Христина Бурштинська зробила екскурс у 150-річну історію організації, розповіла про її велику просвітницьку роботу серед широких верств населення, роль у формуванні національної свідомості українців. Та найголовніше – вона перемогла москвофільство, яке настільки поширилося, що захопило навіть греко-католицький церковний клір. І. Франко цей період в історії Галичини назвав „чорною дірою“. Заснована „Просвіта“, до якої перед Другою світовою війною належало 15 відс. дорослого населення Галичини, стала „державою українців у чужій дер-

жаві“. Основними напрямками стали утвердження української мови – поширення її викладання і створення науково-методичного забезпечення; культурно-освітні заходи, бо в Україні культура – це також політика.

Проф. Орест Івахів описав, як повоненна патріотична українська молодь виховувалася на традиціях Пласту й „Просвіти“, хоч формально ці організації вже не існували. Його покоління брало активну участь у різноманітних творчих і спортивних товариствах, відвідувало концерти, театральні вистави та виставки, гуртувалося під проводом доцента Політехніки Юрія Сітницького, прадід якого Йосип Заячківський був одним із засновників „Просвіти“, а батько воював в УГА.

Ці обидва матеріали об'єдналися в розділ „Просвіта“ в історії України“. В Україні ще в імперські часи національне відродження розпочалося з іменем Шевченка, в Політехніці теж з тим високим іменем. Починаючи з 1988 року, в Політехніці проводиться конкурс серед студентів читання творів Т. Шевченка або поезій про нього. У конкурсі брали участь студенти Університету ім. Івана Франка, Української академії друкарства, учні Першої української академічної гімназії. Загалом від 40 до 80 учасників у різні роки.

У розділі „Відродження“ йдеться

про те, як 1988 року „Просвіта“ відродилася спершу під назвою Товариство української мови, а згодом повернула собі назву матірньої „Просвіти“; про те, як Товариство сформувалося у Львівській політехніці, з якими труднощами розвивалося, як завдяки активності й наполегливості просвітан-політехніків знайшло підтримку нового керівництва інституту, широко розгорнуло свою діяльність і стало його надійним партнером у справі виховання студентів. Спогадами про ці роки діляться тодішній член обласної ради ТУМ Ігор Кархут і перший голова осередку Товариства у Політехніці Олег Гринів, членкиня ради Товариства від 1988 року Ярослава Величко; про повернення історичної пам'яті українцям розповідає Олександр Шишка; Христина Бурштинська й Ірина Ключковська – про роль „Просвіти“ у боротьбі за незалежність України, в їхньому житті і професійній роботі.

Від перших днів своєї діяльності університетська „Просвіта“ одним із найважливіших завдань визначила утвердження української мови в усіх сферах життя Політехніки. Про це розповідають Генадій Вознюк, Ростислав Білосевич, Ірина Фаріон, Богдан Рицар (розділ „Утвердження української мови“).

(Закінчення на стор. 14)

Будь креативним. Будь розумним.

ВИГРАЙ СТИПЕНДІЮ

Для студентів, які планують або вже навчаються в школі/коледжі/університеті

Кожен переможець отримає

\$1,000

Період подачі заявок на стипендію
закінчується 31.07.2024

Стипендія буде присуджена на основі вашого
письмового есе на таку тему: **Перелічіть які
особливо корисні фінансові послуги Selfreliance FCU
ви знаєте, і як ви бачите розвиток та вдосконалення
нашої діяльності.**

подавай заявку онлайн

Дозвольте балансу
на вашому рахунку
зростати

Маєте заощадження, які просто
лежать на ваших ощадних рахунках
в інших фінансових установах?
Зробіть так, щоб вони працювали на вас!

Відкривайте в нас **Money Market рахунок** та отримайте вигоду
від високих відсоткових ставок зберігаючи при цьому можливість
вільного доступу до своїх коштів в будь який час.

Balance	APY*
\$500,000 & up	4.07%
\$250,000 - \$499,999	3.04%
\$75,000 - \$249,999	2.52%
\$25,000 - \$74,999	2.01%
\$1,000 - \$24,999	1.51%
under \$1,000	0.05%

*APY=Annual Percentage Yield. APY is accurate as of 03.20.2024
No minimum opening deposit. Minimum balance to earn the stated APY is \$10.00

Home Office: 2332 W. Chicago Ave., Chicago, IL 60622
5000 N. Cumberland Ave., Chicago, IL 60656
136 E. Illinois Ave. #100, Palatine, IL 60067
302 E. Army Trail Rd., Bloomingdale, IL 60108
50 W. Dundee Rd., Wheeling, IL 60090

SELFRELIANCE.COM

773-328-7500
773-589-0077
847-359-5911
630-307-0079
773-489-1204

734 Sandford Ave., Newark, NJ 07106
558 Summit Ave., Jersey City, NJ 07306
60-C N. Jefferson Rd., Whippany, NJ 07981

26495 Ryan Rd., Warren, MI 48091
11756 Charest St., Hamtramck, MI 48212
7345 Orchard Lake Rd., West Bloomfield, MI 48322

973-373-7839
201-795-4061
973-887-2776

586-757-1980
313-366-0055
248-487-0330

FEDERALLY INSURED BY NCUA

„Червона рута“ знову крокує Україною

Переможець конкурсу гурт „Радянський сором“.

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – 3 березня по листопад 2024 року в 24 областях України та Києві відбудуться відбіркові конкурси XVII Всеукраїнського фестивалю сучасної пісні та популярної музики „Червона рута“. Переможці конкурсів братимуть участь у фіналі в 2025 році.

Мета відбіркових конкурсів – залу-

чити українську молодь до формування патріотичної свідомості засобами української масової музики, здійснити цілеспрямований пошук молодих обдарованих виконавців по всій Україні, відкрити нові імена і вивести їх на велику сцену.

13 квітня у Кропивницькому тривав відбірковий конкурс фестивалю

(Закінчення на стор. 17)

Про перемиську...

(Закінчення зі стор. 12)

дована на низці цитат і посилань на писання Апостолів, мала на меті легітимізувати виникнення Братства для плекання і захисту християнських чеснот у їхній православній формі. Звичайно тут інспірація європейською гомілетикою доби бароко дуже помітна. Вона відбувалася, як пише дослідник, через глибоке переосмислення власної церковної totoжності.

Важливим культурним феноменом епохи, властивим освіченим верствам українського населення – священикам і дякам, було глибоке почитання книг. Скажімо, на прикладі священиків Свідзінських – Івана (батька) та Павла (сина), зафіксовано зібрання наступних церковних книг: „Пролог“, „Требник“, „Мінея“, „Учительне євангеліє“. Це були також рукописні книги, на полях яких отці Іван і Павло записували різні інформації з тодішнього життя, чим наблизили нам розуміння щоденного побуту епохи (наїзди шведів і татар). Втім, теж записували мітичні події, як розповідь про сон о. Василя Копистенського.

Висвітлені у книзі питання богословського життя можна назвати присутністю Перемиської богословської думки в історії церкви в Україні. Ця присутність була важливою і впливала на сусідні єпархії, зокрема на Львівську і Холмську, хоча і почер-

пала від них їхній богословський досвід. Скажімо у XVI-XVIII ст. передувала ідея, що українська церква буде сильною тільки тоді, коли церковні парохії у Перемиський та Холмський єпархиях, які межували з католицькими єпархиями, будуть невеликими і до них входитимуть по два, чи три села. Тут мається на увазі не лишень книжкову богословську спадщину, але також церковну архітектуру, іконопис, культуру співу та адаптування його на потреби народної культури.

Книга В. Пилиповича є цінним джерелом знань про українське богословське минуле Перемиської єпархії. Сьогодні вона нагадує про те, що цитовані автором пам'ятки були важливими артефактами для тодішніх жителів Надсяння. Тому вони цінували свою богословську спадщину, переховували її та передавали у власність наступним поколінням українських богословів. В XX ст. ці пам'ятки зберігалися до Другої світової війни в колекції Бібліотеки греко-католицької капітули в Перемишлі. В оформленні обкладинки як і цілої книги використано ілюстрації з давніх рукописних книг, що вводить читача в минуле Церкви над Сяном. Зміст книги дуже цікавий і вартує подати збірник перемиського дослідника Володимира Пилиповича до презентації ширшому загалові читачів.

При редагуванні цитати церковно-слав'янською мовою змінено на українську.

Тяглість традицій...

(Закінчення зі стор. 12)

Матеріали про участь просвітян у перших мітингах і демонстраціях, „Українській хвилі єдності“, поїздки на святкування 500-ліття козацтва, підтримання Студентської революції на граніті, агітаційну і просвітницьку роботу напередодні референдуму за Незалежність, участь у Помаранчевій революції і Революції гідності, допомогу родинам „Небесної сотні“ і воякам, пораненим у російсько-українській війні, об'єднано в розділ „У боротьбі за державу“. Авторами цих спогадів є Орест Кунтий, Лідія Гриценко, Галина Захарчин, Тарас Жеплинський, Надія Любомудрова. А Володимир Яремко подав розгорнуту документальну хроніку подій кінця 1980-х-початку 1990-их років.

Про поїздки на Маківку, Шевченковими й Франковими місцями, на Соловки і в Сандармох, на українські землі, які тепер належать Польщі розповіли Тетяна Пасович, Галина Захарчин, Корнелія Товстюк, Тетяна Крушельницька, Леонід Сніцарук, Орест Кліщ, Наталія Павлишин. Цей розділ називається „Дорогами української слави і пам'яті“.

Про велику просвітницьку роботу в структурних підрозділах Політехніки, у „Молодій Просвіті“, в колективах художньої самодіяльності, просвітницькі акції народного чоловічого хору „Орфей“, народного вокально-камерного ансамблю „Аколада“, вокально-інструментального ансамблю „Заспів“ читачі довідаються з розділу „Осередки духовності“. Матеріали подали Лідія Гриценко, Оксана Козій, Галина Захарчин, Михайло Шпак, Богдан Білінський, Любомир Закалик, Корнелія Товстюк, Зеновій Стоцько, Михайло Олійник, Зенон

Боровець, Леонід Сніцарук та інші. Тут також опубліковано спогади колишнього редактора Ярослави Величко про метаморфози газети від „Радянського студента до „Львівського політехніка“, а відтак – „Аудиторії“, про просвітницьку роботу редакції в умовах радянського режиму, у час боротьби за незалежність та до нинішніх днів. Газета завжди була і є не тільки літописом Львівської політехніки, а й „Просвіти“. А в газеті вже багато років є рубрика „Люди університету“. Майже всі викладачі, науковці та інші працівники, які досягли успіхів у своїй професійній діяльності, є членами „Просвіти“. Цей розділ має назву „Просвітництво – це наш спосіб життя“.

Вартісними є додатки, в яких вміщено документи, повідомлення, заяви, відозви і звернення „Просвіти“ Львівської політехніки з приводу найважливіших і резонансних подій у суспільстві від часу створення Товариства до 2017 року.

Книжка чимала за обсягом (608 сторінок), щедро ілюстрована, має гарне художнє оформлення. Зазвичай, світлина до своїх спогадів давали автори, багато фотографій взяли з архіву редакції тижневика „Аудиторія“, унікальні фотографії, на прохання надав св. п. Любомир Криса. Дизайн придумала теж Я. Величко, яка, однак, радилася з очільницею „Просвіти“ Христиною Бурштинською і відповідальним секретарем редакції Христиною Веселою. Щодо обкладинки, то спершу ніяких ідей не було. А якось погожого осіннього дня Ярослава проходила вулицею Просвіти, небо було блакитне й чисте, дерева навколо аж виблискували золотом і пам'ятник виглядав ніби на тлі рідного українського прапора. Прийшло розуміння – такою і буде обкладинка книжки.

Допоможіть...

(Закінчення зі стор. 8)

і родин загиблих пластуців в Українському католицькому університеті у Львові, а також на організацію таборів в Європі для українських дітей, щоби закласти основу для сильнішої України після війни

Повномаштабна руйнівна війна в Україні триває вже третій рік, а тому з'являються нові потреби і виклики. Відомо, що вже понад 14 млн українців змушені були покинути свої домівки, шукаючи безпечнішого місця проживання в західних областях України або за кордоном. Численні українські родини прибули до США, намагаючись ростити своїх дітей в спокійному, доброзичливому і безпечному оточенні.

Українська скавтська організація Пласт в Америці з відкритою душею приймає цих дітей до своїх лав, підтримує їх у цей нелегкий час, допомагає їм адаптуватися до нового життя і ділиться з ними теплом та щирістю своїх українських сердець. За час війни до Пласту США приєдналося близько 200 дітей вимушених переселенців. Вони з радістю відвідують свої щотижневі роєві та гурткові сходи, працюють над пластовою програмою і мріють потрапити на літній пластовий табір. Участь у таборі забезпечить

їм не тільки успішне проходження пластових проб і вмілостей, але також дасть відчуття нормального життя серед чарівної природи і українських традицій, змогу потоваришувати зі своїми однолітками, сформувати неймовірні спогади на все життя, допоможе відшукати в собі внутрішню силу, розвинути провідницькі риси і зміцнить прагнення постійно самовдосконалюватися.

Розуміючи виняткову важливість таборування для формування особистості, КПС в США просить всіх небайдужих фінансово підтримати дітей вимушених переселенців у нашій громаді і допомогти їм потрапити цього літа на пластовий табір. Для цього оголошений збір коштів, метою якого є 100,000 дол. Щиро дякуємо федеральній кредитівці „Самопоміч“ в Нью-Йорку, яка вже щедро пожертвувала 10,000 дол. на цю ціль. Тепер ми звертаємося за допомогою до всіх членів нашої громади доповнити цей фонд своїми жертвами, а також поширити цю інформацію серед ваших знайомих, друзів, співробітників, різних підприємств та організацій.

Просимо вас відвідати сторінку scoutsforukraine.org, щоби більше дізнатися про допомогу Пласту США Україні та скласти ваші жертви, щоби всі діти-переселенці змогли таборувати цього літа.

ХРИСТИНА БРОДИН
Ліцензований Продавець
Страховання Життя
CHRISTINE BRODYN
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

187 Henshaw Ave.
Springfield, NJ 07081
Tel.: 973-376-1347

ЕВГЕН ЩЕРБА
Ліцензований Продавець
Страховання Життя
EUGENE SERBA
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
Branch 173, Wilmington, DE

856-904-4161
Serba@unainc.org

ЛІТЕРАТУРНІ ЗУСТРІЧІ

Видано матеріали міжнародної науково-практичної конференції

Ігор Винниченко

Тези понад 120 вітчизняних та зарубіжних дослідників міститиме збірка матеріалів міжнародної науково-практичної конференції „Зарубіжне українство: від історії дослідження до прогнозу розвитку“, яка відбулась в дистанційній режимі.

Ініційований Інститутом досліджень діаспори та катедрами країнознавства і туризму та історії світового українства Київського національного університету ім. Тараса Шевченка захід, проведений з Центром канадських студій ім. Рамона Гнатишина Чернівецького національного університету ім. Юрія Федьковича, Центром українсько-канадських студій ім. Петра і Дорис Кулів Канадського інституту українських студій, Підляським науковим інститутом, Міжнародною асоціацією україністів, Чеською асоціацією україністів та Центральним державним архівом громадських об'єднань та україніки, запропонував під увагу широкого загалу актуальну тематику:

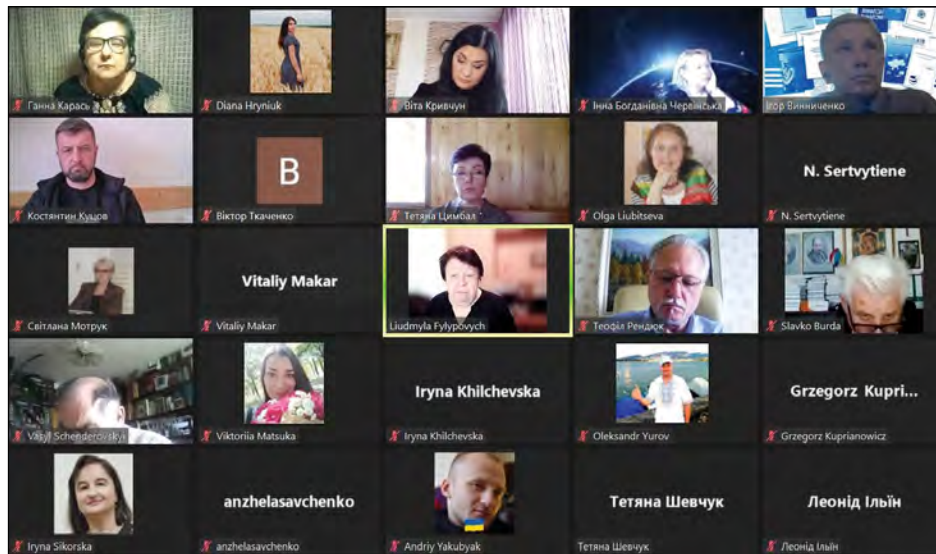
- студіювання зарубіжного українства – початки, реалії, перспективи; науковий доробок вітчизняних та зарубіжних діаспорознавців;
- наука, освіта та просвіта в українському зарубіжжі; мистецтво зарубіжного українства: витоки, становлення, постаті, тенденції;
- діаспорознавство в закладах вищої освіти України та зарубіжжя; форми організації зарубіжного українства: від шкіл українознавства до кредитових спілок;
- культурна та мовна інтеграція українців в країнах оселення; українці зарубіжжя на автохтонних землях: історія, інтеграція, асиміляція; українська держава і закордонне українство: минуле, сьогодення, майбуття;
- іноземний досвід підтримки сво-

їх зарубіжних країн; еміграція українців до Європи після лютого 2022 року: розселення, інтеграція, наміри.

Саме така розмаїтість тем стала, вочевидь, мотивацією для дослідників з багатьох регіональних центрів (Київ, Івано-Франківськ, Львів, Полтава, Кривий Ріг, Львів, Хмельницький, Запоріжжя, Тернопіль, Ужгород, Золочів, Вінниця, Збараж та ін.), а також США, Канади, Хорватії, Польщі, Литви, Казахстану, Чехії, Швеції взяти участь у конференції, „вага“ якої пояснюється, зокрема, й тим, що Українська держава впродовж останніх років приділяє не надто багато уваги (сказано „м'яко“) своїм зарубіжним країнам (якщо не брати під увагу „хвилю“, спричинену широкомасштабною агресією Росії – проте ця „опіка“ викликає чимало запитань та нарікань).

Тож про те, як своїми закордонними співвітчизниками опікується Литва й що варто було б „запозичити“ з цієї практики владі України, розповіла багатолітня очільниця Громади українців Вільнюсу Наталія Шертвітене. На бракові уваги з боку України як автохтонним українцям загалом, так і їхній культурній спадщині зокрема наголосив і директор Підляського наукового інституту (Польща) Григорій Купріянович. Доповідач зауважив, що очолювана ним інституція реалізує власні проекти лише завдяки дотаціям країни оселення.

Діаспорознавству як важливому науковому напрямку Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника було присвячено доповідь докторки мистецтвознавства, професорки катедри методики музичного виховання та диригування цього навчального закладу Ганни Карась – знаній дослідниці, під орудою якою захищено кілька кандидат-

Учасники міжнародної науково-практичної конференції

ських та докторських дисертацій з цієї тематики.

Про збереження могил видатних українських вчених як складової національної пам'яті йшлося у доповіді відомого дослідника українського зарубіжжя, дійсного члена НТШ, проф. Василя Шендеровського. Сторінки історії дослідження писанкарства української діаспори висвітлив доктор історичних наук, старший науковий співробітник Національного історико-етнографічного заповідника „Переяслав“ Віктор Ткаченко.

„Церква як універсальна форма організації зарубіжного українства: досвід і сучасні виклики“ – назва доповіді докторки філософських наук, провідної наукової співробітниці Інституту філософії НАН України Людмили Филипович.

Доцентка Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника Оксана Дрогобицька розповіла про побут галицьких селян у мемуарній спадщині діаспори (на прикладі спогадів М. Чемного „Потоптані

мрії“), а аспірантка Полтавського національного педагогічного університету ім. В. Короленка Віта Кривчун – про функціональність пейзажу у нарисі „Миргородський ярмарок“ Олени Звичайної – маловідомої в українській літературі постаті, яка свою творчу діяльність розпочала за кордоном.

Ужгородські дослідники Костянтин Куцов та Любов Павлишин висвітлювали діяльність Товариства „Просвіта“ у міжвоєнній Празі, а наукова співробітниця Інституту мистецтвознавства, фолклористики та етнології ім. М. Рильського НАН України Тетяна Шевчук розповіла про діялолога Івана Пянькевича (1887-1958), який брав участь у дослідженні усного мовлення військовополонених з Російської імперії часів Першої світової війни.

Українцям на автохтонних землях Стародубщини присвятила свою доповідь київська дослідниця Олександра Стеценко, а початкам органі-

(Закінчення на стор. 18)

Анатолій Кичинський відвідав Косівщину

Марія Порох

КОСІВ, Івано-Франківська область. – 24 квітня концертна зала Косівської школи мистецтв зібрала письменників, художників, членів Клубу інтелігенції ім. І. Пелипейка, бібліотекарів, учнів та викладачів Косівського ліцею ім. І. Пелипейка, представників влади на творчу зустріч з поетом-ліриком із Херсонщини, художником, лавреатом Національної премії України ім. Тараса Шевченка Анатолієм Кичинським, який уже вдруге відвідав Косівщину.

Перша зустріч з творчою інтелігенцією, на яку поет прибув разом із головою обласної організації Національної спілки письменників України Євгеном Бараном, відбулась 29 листопада 2023 року в світлиці Косівської центральної міської бібліотеки, де він презентував свою книжку „Сотворіння світу“.

Тепер відбулося знайомство зі збіркою вибраних віршів „Жива і скошена трава“, виданої цього року у відомому видавництві „А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА“ Івана Малковича.

Ця книга ввійшла до серії „Українська поетична антологія“.

Захід розпочався пісню „На відстані сльози“ на слова А. Кичинського у виконанні відомого українського співака і композитора Павла Дворського, яка протягом довгого часу звучала в ранковій програмі на українському радіо в Австралії, чим і гордиться поет.

Ведучий заходу Василь Шкурган – голова Косівського осередку Національної спілки письменників України, представив колегу-літератора і зупинився на віхах життєвого і творчого шляху А. Кичинського, автора популярних пісень, які виконують відомі співаки Марія Бурмака, Сергій Лазо та П. Дворський.

На зустріч завітали Мирослав Лазарук – письменник, головний редактор „Буковинського журналу“, Галина Герасим'юк – відомого поета Василя Герасим'юка.

А. Кичинський поділився з присутніми спогадами про рідний таврійський край, селище Преображенка Чаплинського району, в якому народився, говорив про Херсон, в якому

Учасники зустрічі (зліва): Любов Чупринчук, Марія Порох, Анатолій Кичинський, Аделя Григоруку. Позаду Мирослав Радий, Василь Шкурган, Микола Близнюк, Василь Павлюк, Володимир Довгун, Оксана Довгун, Роман Кабин, Мирослав Лазарук, Галина Тимофійчук. (Фото: Марія Порох)

жив і видавав свої твори до вторгнення Росії, розповідав про талановитого поета, лавреата Шевченківської премії Володимира Забаштанського, який у неповних 18 став інвалідом – втратив зір і обидві руки.

Розповіді поета перепліталися з читанням віршів, відповідями на запитання, переглядом репродукцій живописних картин.

Любов Чупринчук прочитала декілька віршів із нової бірки.

Наприкінці поет подякував Христині Хім'як та Вікторії Намистюк за мультимедійний супровід, а учасники зустрічі мали змогу придбати книжку та репродукції живописних картин з автографом А. Кичинського, зробити спільне фото на згадку про цей незабутній захід.

Благодатний вогонь...

(Закінчення зі стор. 4)

струвати його природне, ініційоване людиною походження. Грецькі судові органи підтвердили точність і цілісність мого розслідування, відкинувши будь-які звинувачення в неправді чи наклепі на причетних архієпископів, особливо на того, хто відкрито зізнався, що використовував запальничку для запалювання Благодатного вогню. Цей судовий результат знаменує собою тріумф для журналістських розслідувань і рішуче розвінчання багатовікової брехні.

Для людей необізнаних пояснимо, що Благодатний вогонь – поширена у православ'ї назва вогню у Великодній церемонії виносу запалених свічок із Гробу Господнього в Єрусалимському Храмі Воскресіння. Церемонія проводиться у Велику суботу спільно Єрусалимським патріархатом та Єрусалимським патріархатом Вірменської апостольської церкви. Вона символізує вихід з Гробу Світла істинного.

У день Страсної суботи віряни Православної Церкви очікують звершення церемонії сходження Благодатного вогню в храм над Гробом Господнім, яке протягом століть із року в рік відбувається в Єрусалимі.

Чин „сходження” звершується у каплиці Гробу Господнього особисто Єрусалимським патріархом. Потім християни поширюють вогонь свічками та спеціальними лямпами по всьому світу.

Чин „сходження” у радісному гаморі забитого вщент людьми храмі дійсно хвилює. Віруючі, які приїхали в Єрусалим з усіх усюд, реагують вигуками, танцями, коли з віконця каплиці подають світло. Це дійсно гарна традиція, яка передує Святу Свят.

Українське духовенство ПЦУ (і ті, хто раніше був у складі Київського чи Московського патріархатів, але всі перейшли) почали ще кілька років тому обережно готувати вірян до того, що це не сходження, а чин освячення вогню.

Минулого року священик ПЦУ Андрій Дудченко одразу після поїздки в Єрусалим на чин „сходження” Благодатного світла зібрав в онлайні вірян та прочитав велику та чесну лекцію, яка включала тези про те, що чин сходження Святого Світла піддавався махінаціям, і про це ще з IX ст. писали і мусульманські і християнські автори.

Значення освяченого вогню дуже велике. Символіка світла відіграє велику роль у християнстві. Це і світло, яке просвітлює людину, Христос, як істинне світло, яке нас просвітлює, світло Боже прийшло для світу. Зі світлом пов'язані богослужбові та молитовні традиції. З апостольських часів ми, християни, молимося на схід сонця. Коли з Гробу Господнього виноситься світло і ним запалюються всі лямпади, це знаходить віддзеркалення у багатьох церквах. Тому

привозити вогонь з Єрусалима – це символ єднання Церков, це світло Воскресіння, яке освітлює собою все. Господь, це Той, що творить чудеса, але Він не Той, хто за розкладом зводить вогонь з неба.

Митрополит ПЦУ Євстратій Зоря делікатно, протягом останніх 10 років намагався пояснювати це: „Для мене найближчою аналогією є освячення води на Йордан: за молитвами Церкви Бог посиляє Святого Духа й освячує природні води. І те, що освячується звичайна вода, набуваючи дії Святого Духа, а не очікується, що „нізвідки” з'явиться якась особлива вода – нічим не применшує чудо Боже. Цей вогонь є святим, як богоявленська вода – свята. Ніхто не заперечує святості води на тій підставі, що вона природна, а не „чудесна з каменя виточена”. Так і природний вогонь освячується у велику суботу на Гробі Господньому. Але це не означає, що він просто „береться нізвідки”. І ще одне – оригінальне значення назви: Святе Світло.

Не вогонь, а Світло. Гріб називається Світлоносним, а не вогненосним. Господь, преобразившись, просияв світлом, а не вогнем. Тож вогонь тут виконує лише технічну функцію – а головне в ньому саме Світло. Як символ і нагадування світла, що засяяло з Гробу, і світла Божественного загальом. Хоча технічно благословення є свічкою з вогнем. Але благословляємо не вогнем, а Світлом. Так само і молитва та благословення Єрусалимським патріархом вогню на Гробі Господньому прикликає Божу благодать на вогненне єство, яке стає Святим Світлом Великої суботи.

Цілком нова традиція передавати цей вогонь з'явилася лише в наш час завдяки авіосполученню, бо таким чином вогонь за кілька годин може бути доправлений в усі православні країни.

Однак було б неправильним, як часом можна спостерігати, робити надмірне зосередження на цьому вогні. Тим більше з його присутності у храмі робити висновок щодо особливості „благодатності” чи „благословенності” Великодня саме тут – у порівнянні з храмами, до яких вогонь не доставляється.

Минулими роками доводилося бачити, як для декого самий сенс Великоднього свята – Світлого Воскресіння, закривався доставленням-перевезенням вогню, чому приділялася більша увага, ніж навіть Пасхальному богослужінню.

Тож шануючи Святе Світло маємо пам'ятати, що воно – лише благословенний символ Воскреслого Христа – Світла Невечірнього. Христа, Який є всюди, де двоє чи троє зібрані в ім'я Його”.

Вже кілька років небо над Україною закрито, і в Борисполі не сідають літаки з „чудесним вогнем” на борту. І тим не менше, Україна жива і бореться. А справжнім дивом для демократичного світу є те, як ми вистояли на початку війни: духовна складова перемог не прораховується й найкращими аналітиками світу.

Віруючі військовослужбовці ЗСУ не раз розповідали про дива на війні: як от міна падала в окоп тільки-но вони з нього вибиралися, чи то снаряд так само дивом не розривався, впавши поруч.

Дива трапляються – на молитовне прохання або коли дуже потрібно, але не за розкладом.

Американська...

(Закінчення зі стор. 4)

у разі, якщо він не буде нападати на країни НАТО. Цей ганебний епізод не завадив американцям відновити „західну дипломатію”.

Міністер закордонних справ Росії Сергій Лавров провів кількогадинну зустріч у квітні 2023 року у Нью-Йорку з Річардом Гаасом, колишнім дипломатом і колишнім президентом Ради з міжнародних відносин, європейським експертом Чарльзом Купчаном і російським експертом Томасом Гремом, обидва є колишніми співробітниками Білого дому і посадовцями Державного департаменту та членами Ради з міжнародних відносин”.

За цим маневруванням є спотворений сенс – якщо Росія не виграє війну в Україні, а режим Путіна впаде, то в Росії, країні з другим за величиною ядерним арсеналом, буде хаос. Америка цього не хоче. За словами проф. Тома, „ця тема вже чудово спрацювала в 1991 році, коли Захід (президент Джордж Буш-старший), боячись хаосу, зробив усе, що було в його силах, щоб утримати голову Горбачова над водою і відмовити народи СРСР від проголошення їхньої незалежності”.

Цей підхід відомий як „шантаж хаосом”. З падінням режиму Путіна може настати загибель Російської федерації та невід'ємних прагнень до свободи нині поневолених націй. Це рівняння має бути невтралізованим оновленою історією про добрих росіян. Це незважаючи на те, що історично „хороші росіяни”, такі як Олександр Солженіцин, були, незважаючи

на своє інакомислення, російськими шовіністами. Більш глибока аналіза російської душі ніколи не розглядалася. Вибори Путіна, безумовно, не були ані демократичними, ані вільними, але безумовно, були виявленням волі російського народу.

„Останнім часом тема апокаліптичного краху Росії в разі військової поразки стала обов'язково загальною мовою всіх експертів. Росіяни з істеблішменту, теоретично антипутінські росіяни з діаспори та західні спостерігачі зі схильністю піддаються впливу російської аналізи, навіть якщо ці спостерігачі критично ставляться до політики Путіна”.

Ідея „хороших росіян” переважає в американській розвідці та таких установах, де домінує американська розвідка, як от Рада з міжнародних відносин. Є українські американці, пов'язані з Радою і безпосередньо з американською розвідкою. Деякі відіграють визначну роль в українській американській діаспорі.

Проф. Том робить висновок: „...план продемонструвати силу проросійського лобі та партії західних миротворців, мобілізованих Кремлем для цієї мети на Заході... У цьому ключі Папа Франциск очолює список. Він не знав нічого іншого, як прославляти російський імперіалізм перед молодими віруючими Санкт-Петербурга: „Ви – спадкоємці Великої Росії, ніколи не забувайте цього спадку”. Така гігантська машина психологічної війни, розгорнута в Росії, що західні та українські громадяни повинні це усвідомлювати. Після того, як цілі Кремля та спосіб дії будуть зрозумілі, гру можна виграти. На полі бою також”.

Урочисті вшанування...

(Закінчення зі стор. 3)

зоване президентом Історичного клубу Романом Ковалем та спільно тою „Холодний Яр”.

Учасники меморіального заходу поклали квіти на могилу великого українця. Виступали історики, мистці, військові, курсанти. Перед зібранням виступили бандуристи – військовики та волонтери Тарас Компаніченко, Живосил Василь Лютий, Світлана Мирвода та поетка Мальва Кржанівська. Р. Коваль подарував особливе видання „Самостійної України” Миколи Міхновського та особливі нагороди учасникам трива-

ючої 10-й рік визвольної війни і благодійникам проєктів „Холодного Яру”.

Перед акцією Товариства „Холодний Яр” на Байковому відбулось пошанування пам'яті Великої державотворця представниками організації ОУН (державники), Української патріотичної альтернативи та хору Товариства „Просвіта”.

Книгою „Самостійна Україна” надихалися вояки Українських січових стрільців, Української галицької армії, Армії Української Народної Республіки, „Карпатської Січі” в 1939 році, члени ОУН, воїни УПА, а нині надихаються військовики та оборонці сучасної України.

Георгій Лук'янчук

Концерт...

(Закінчення зі стор. 5)

народні пісні.

У концерті-присвяті взяли участь члени журі, лавреати конкурсу ім. Квітки Цісик, учасники всеукраїнських і міжнародних конкурсів та концертних програм – заслужена артистка Наталія Полтавець, солістка Оперної студії Національної музичної академії ім. П. Чайковського Катерина Єрошкіна, завідувач вокальної катедри Університету ім. Драгоманова Леонід Хоменко; співаки-композитори Вадим Завада та Вікторія Падалко; вокалісти Алла Васик, Павло Герук, Анастасія Добриніна, Данил Карачевський, Ірина Марко, Тетяна Сарапіна, Наталія Шевченко, Антоніна Штика-Ларіонова; музикант Євген Мельников (гітара).

Прозвучали українські народні та сучасні пісні, а також пісні з репертуару зарубіжних виконавців.

Ініціаторкою мистецького заходу стала заслужена артистка України, співзасновниця конкурсу Ірина Персанова, а партнерами – Національна рада жінок України, громадські організації „Перлини української культури – світові”, „Федерація жінок за мир у всьому світі”, „Справи сімейні”.

На заході були присутні численні представники громадських і творчих об'єднань та відвідувачі бібліотеки.

Перед початком основного дійства президентка Національної премії „Скарб нації” Тетяна Забавська вручила дипломи капітану ЗСУ, голові Асоціації ветеранів війни „Спілка ветеранів” Олександр Ушинському та засновнику Благодійного фонду „Захистимо та відбудуємо Україну разом” Григорію Фастівському.

МИХАЙЛО КОЗЮПА

Ліцензований Продавець
Страховання Життя

MICHAEL KOZIUPA

Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

973-723-4387

mkoziupa@outlook.com

Інавгурація Путіна...

(Закінчення зі стор. 2)

нерів відповідну даність сприймати важко, бо це не вкладається у здоровий глузд та нормальну логіку. Проте до цього варто привычитися. Адже допоки функціонуватиме це псевдоутворення – воно буде саме таким. Що відбудеться крім цього? Та особливо нічого не відбудеться”, – запевняє Міністер закордонних справ України у 2007-2009 роках Володимир Огризко.

Отже, чекати якихось кардинальних змін у позиції Заходу не варто.

Політичний експерт Євген Савісько розмірковує так: „Від того, що ПАРЕ та Європарламент не визнали псевдовибори президента Росії, нічого не змінилося. Путін єдина людина в РФ, яка має абсолютну владу. Саме він контролює армію, силовиків, чиновників. Ніхто інший такого не має. А тому європейські лідери будуть з ним розмовляти. Адже вони бояться і поважають лише силу. Яскравий приклад – самопроголошений президент Білорусі Лукашенко. Його не визнали як президента, однак з ним розмовляють, коли є на те потреба. І він цим сповна користується. Тому варто бути реалістами. З нашим головним ворогом Європа буде рахуватися“.

* * *

Богдан Цюпин, Голос Америки

США, Канада, Велика Британія, більшість Європейського союзу та інші країни проігнорували запрошення на церемонію присяги Путіна 7 травня на його п'ятий термін на президентській посаді в Росії.

Україна напередодні закликала міжнародну спільноту взагалі не визнавати законно обраним президентом Путіна, щодо якого Міжнародний суд видав ордер на арешт за звинуваченнями у скоєнні воєнних злочинів.

Дружина загиблого у в'язниці російського опозиційного діяча Алексея Навального, Юлія, вказала, що правління Путіна це „війна, політичні вбивства, зубожіння росіян. Нема

жодного процвітання Росії, нема миру і свободи для наших громадян“.

* * *

Стів Розенберг,
редактор “BBC” з питань Росії

Вже вп'яте Володимир Путін здійснив довгу прогулянку Великим Кремлівським палацом до Андріївського тронного залу. Там він склав присягу і вступив на посаду президента Росії на новий шестирічний термін. Цей маршрут може бути знайомим, але після першої церемонії інавгурації Путіна в травні 2000 року багато чого змінилося. Тоді президент Путін пообіцяв „зберігати і розвивати демократію“ і „підключитися до Росії“. 24 роки по тому лідер Кремля веде війну проти України – війну, в якій Росія зазнала великих втрат. Вдома, замість того, щоб розвивати демократію, президент Путін послідовно її згортав – саджав критиків у в'язниці, усуваючи всі стримування та протидію своїй владі.

„Путін тепер уявляє себе великим російським царем“, – вважає Фіона Гилл, колишня радниця Білого дому з питань національної безпеки. – Важко уявити, що відтоді, як Путін уперше прийшов до влади, Америка пережила п'ять різних президентів, а Британія – сім прем'єр-міністрів. Ми можемо змусити Росію стримуватися, створивши міжнародні рамки для протидії диким і спекулятивним розмовам про використання ядерної зброї. Нам потрібно створити більше обмежень, які б не дозволяли тих дій, які він хоче здійснити“.

„Після майже чверті століття керування Росією Путін, безумовно, залишив свій слід.

Путінізм – це реальний феномен. У нашій історії був ще один „ізм“: „сталінізм“, – каже Андрій Колесніков, старший науковий співробітник Центру Карнегі з вивчення Росії та Євроазії. – Я б сказав, що путінізм – це ще одне втілення сталінізму. Він поводить як Сталін. Його влада персоналізована, як у сталінські часи. Він вважає за краще застосовувати багато політичних репресій. І, як Сталін, він готовий залишатися при владі до фізичного кінця“.

Дітройту делегувала Юліана Китас-того й Павла Писаренка. Поп-гурт „Дарка і Славко“ з Нью-Йорка, Люба Білаш і рок-гурт „Люті гуцули“ з Торонто, Клавдія Полотнянка з Аргентини, багато журналістів.

За 35 років існування фестиваль обійшов усю країну, відкрив безліч зірок і зірочок на небосхилі української молодіжної музики в найрізноманітніших жанрах. Це „Брати Гадюкіні“, „Кому вниз“, Ірина Білик, Марічка Бурмака та Едуард Драч, сестри Тельнюк та Кузьма Скрибін, „Жаба в дирижаблі“ та „Мертвий півень“, Тарас Чубай та Віктор Павлік, Олександр Пономарьов та „Брати Блюзу“, „Турбо техно саунд“, „Вхід у змінному взутті“ та „ШАО БАО“, „ТНМК“ й „Тартак“ Сашка Положинського, Катя Чілі та Руслана Лижичко з Мариною Одольською. Після шести років перерви „Червона рута“ знову повертається!

Переможцями Кіровоградського обласного відбіркового конкурсу в жанрі популярна музика стали Анастасія Трощинська, Ярина Ткаченко, Валерія Рябенко; в жанрі рок-музика гурти „Радянський сором“ і „Тоніка“.

Готували замах...

(Закінчення зі стор. 1)

телеканалу Rai1 поінформував, що, за даними спецслужб, на нього вчинили замах понад 10 разів.

* * *

Сили оборони півдня надалі завдають вогневого ураження по місцях дислокації ворога, вогневих позиціях і тилах – ліквідовано 135 осіб, 26 одиниць озброєння та військової техніки, два польові пункти боєпостачання та три спостережні пункти.

Українські прикордонники за допомогою безпілотної знищили російський комплекс „Муром-М“ на Харківському напрямку.

Росіяни припинили возити озброєння через Керченський міст після українських атак. Жоден військовий вантажний потяг не курсував залізничною лінією мосту протягом трьох місяців.

У центрах набору до ЗСУ зараз є понад 2 тис. вакансій, ще близько 10 тис. вакансій розмістили онлайн безпосередньо військові частини. Найбільш затребувані вакансії водіїв, механіків, стрільців, операторів всіх видів озброєння, обслуговування артилеристів, операторів БПЛА, бойових медиків.

Верховна Рада ухвалила законопроекти про продовження воєнного стану та загальної мобілізації на 90 днів, тобто до 11 серпня.

Це стало 11-им продовженням воєнного стану та мобілізації від початку повномасштабного вторгнення у 2022 році.

Верховна Рада ухвалила у другому читанні законопроект, який дає дозвіл деяким категоріям ув'язнених мобілізуватися до лав Збройних сил

Звернення...

(Закінчення зі стор. 1)

знайти українські татування“, – зазначив Президент.

Окупація села тривала 27 днів. За цей час у підвалі померли 10 заручників, яких російські кати заборонили хоронити. Ще 17 людей вони вбили.

„У будь-якому куточку світу це називають одним словом: нацизм. Якщо це не нацизм, то що тоді? І всі на Землі знають історію й пам'ятають, як боротися з нацизмом. Коли людство об'єднується, протидіє Гітлеру, а не купує в нього нафту й не приходять до нього на інавгурацію. Ягідне, що пережило пекло РФ, лише один приклад. Одне село, але воно відображає всю суть путінського бачення світу“, – сказав Президент.

Українські воїни звільнили Ягідне від російських окупантів 30 березня

України. Рішення підтримали 279 нардепів. Депутати від „ЕС“ утрималися від голосування, тому що в законі залишалася норма про дозвіл на умовно дострокове звільнення для осіб, засуджених за умовне вбивство.

Від початку повномасштабної війни держава закупила через електронний каталог Prozorro Market 10,5 тис. дронів для потреб Сил оборони. Товари широкого вжитку, включно з дронами, в Prozorro Market адмініструє державна установа „Професійні закупівлі“. Йдеться про придбання дронів FPV, DJI Mavic, DJI Air 2S, DJI Phantom.

Головне управління розвідки підтвердило спецоперацію в тимчасово окупованому Криму, в результаті якої в ніч на 6 травня було знищено ворожий швидкісний катер: „Внаслідок операції підрозділу „Group 13“ ударним морським дроном „Magura V5“ знищено швидкісний катер російських загарбників у бухті Вузька. Катери проекту 12150 „Мангуст“ використовуються для патрулювання акваторії, боротьби з диверсантами, а також пошуково-рятувальних операцій. У модифікованих версіях швидкісних катерів встановлено бойові дистанційно-керовані модулі з основною штатною зброєю – кулеметною установкою, два автоматичні гранатомети, ручний протидиверсійний гранатомет та два ПЗРК типу „Ігла“ або „Вербі“. Орієнтовна вартість знищеного катера становить близько 3 млн дол. За допомогою ударних морських дронів „Magura V5“ вже було знищено російські кораблі „Цезарь Куніков“, „Івановець“, „Сергей Котов“, „Акула“ та „Серна“, а також пошкоджено „Іван Хурс“.

Укрінформ, Мілітарний портал, Українська правда

„Червона рута“...

(Закінчення зі стор. 14)

„Червона рута“. 3-поміж понад ста співаків та музикантів – учасників відбіркового етапу – суддівська рада визначила трьох співачок та два гурти, які представлятимуть наш регіон на фестивалі.

„Червона рута“ розпочала свою ходу в 1989 році на Буковині. Тоді творча еліта влаштувала імпрезу пам'яті Володимира Івасюка, – автора всесвітньовідомої „Червоної руті“, підступно вбитого тоталітарним режимом у 1979 році.

Творчу концепцію фестивалю розробила команда однодумців на чолі з Анатолієм Калениченком – відомим музикознавцем з Інституту мистецтвознавства ім. Рильського. Багато почесних гостей з діаспори вперше приїхали в Україну після падіння залізної завіси на перший фестиваль „Червона рута“: родина Фещенків-Чопівських з Вашингтона (головні меценати фестивалю), бандурист Віктор Мішалов з Австралії. Капеля бандуристів ім. Тараса Шевченка з

2022 року. В. Зеленський назвав це символом того, що історія повторюється: кожен, хто прийшов нищити нас, врешті-решт тікатиме з української землі.

„Частина наших територій поки що залишається окупованою, частина наших людей – у полоні. Це означає, що наша битва триває. І сьогодні, в День пам'яті та перемоги над нацизмом, згадуючи мільйони українців, що разом з іншими народами боролися й перемогли, ми віримо й наближаємо новий день нової перемоги“, – підсумував В. Зеленський.

Офіційне інтернет-представництво Президента України

ARKA

Вишиванки, хустки, нитки, тканина до вишивання, рушники, коралі, пояси, кераміка, різьба

89 East 2nd St., New York, NY 10009

Tel.: 212-473-3550

DNIPRO LLC.

ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ ТА КОНТЕЙНЕРИ В УКРАЇНУ

Туристичні послуги: авіаквитки в Україну та інші країни • Пересилка пакунків, автомобілів та контейнерів в Україну та інші країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки

ROSELLE, NJ

645 W 1st Ave.
Tel.: 908-241-2190
888-336-4776

CLIFTON, NJ

565 Clifton Ave.
Tel.: 973-916-1543

PHILADELPHIA, PA

1916 Welsh Rd., Unit 3
Tel.: 215-969-4986
215-728-6040

З глибоким смутком повідомляється друзів і знайомих, що 24 квітня 2023 року упокоївся в Бозі на 74 році життя та 48-му році священничого служіння, в притулку Згромадження сестер Воплоченого Слова, що знаходиться в селі Петриків біля Тернополя, Україна,

бл.п. митрофорний протоієрей РОМАН МІРЧУК

Отець Роман Орест народився в Мюнхені, Німеччина, 13 вересня 1950 року, в сім'ї видатних діячів визвольно-державницького руху д-ра Петра та Анізії Мірчуків. У 1952 році з родиною переїхав до Америки, де у Філядельфії виростав і здобував освіту – в школі сестер Василіанок, в Кардинал Дагерті гай скул і на університеті Ла Саль. Пізніше студював на Католицькому Університеті Америки в Вашингтоні, де здобув магістерський ступінь з середньовічної східноєвропейської історії. Основні українознавчі знання здобув в Рідній Школі та в Нашій Українській Школі при осередку СУМ у Філядельфії. Впродовж життя вглиблювався в історію України та Української Церкви. Добре опанував гру на фортеп'яні. Любов до музики і співу українських пісень ніколи не полишали його. Полюбив звичай традиційних українських свят і всюди, де душпастирював, дбав про збереження прадавніх свят.

У 1976 році, після закінчення богословських студій в семінарії УКЦ у Вашингтоні та на Католицькому Університеті, о. Роман прийняв ієрейські свячення. Відтоді він присвятив своє життя душпастирській службі. В Америці пастирював в церквах Філадельфійської архієпархії Української Католицької Церкви: св. Йосафата у Філядельфії, в парохіях Нью-Брансвік, Гілсборо, Н. Дж., Джерзі Сіті, Бейон, Вілмінгтон і Випані, Н. Дж. Усюди завойовував у парохіян велику любов і пошану, бо пристрасно дбав за парафіяльне життя та благочестя богослужбових відправ і надихав глибокозмістовними проповідями. Побудував церкви в осучаснених українських стилях у Гілсборо, Джерзі Сіті та Випані, де також допоміг спорудити український культурний центр. У кожній парафії дбав за українознавче шкільництво і релігійно-біблійне навчання дітей, молоді та старших.

Ціле життя був палким українським патріотом, часто брав участь в національних акціях, організовував збірки на допомогу Україні. В час святкувань тисячоліття хрещення Руси-України провів широку інформаційну роботу в американських колах на захист переслідуваних українських церков й українську спадковість київського хрещення.

Дуже любив працювати з молоддю. Був активним членом Спілки Української Молоді (СУМ), дбайливим і творчим виховником, у молодих роках був членом управи Осередку СУМ у Філядельфії, Крайової Управи СУМ в Америці та Світової Управи СУМ. Багато років був головним виховником на сумівських таборах в США та в Україні. Щороку в Україні організовував дитячі християнські табори. Фінансував і проводив мандрівки семінаристів із України по країнах Європи для ближчого заціпення із західним світом. Служив наставником для багатьох молодих священників. Був доступний для всіх і з усіма любив бесідувати, розвеселяючи гумористичними оповіданнями попри те, що був високо ерудований.

У 1990-х роках переїхав в Україну, де з 1994 по 1999 рік працював академічним віце-ректором Львівської духовної семінарії Святого Духа в с. Рудне біля Львова. Під його уважливою опікою щороку навчалася майже пів тисячі питомців. Після того вернувся до Америки, але ненадовго, бо у липні 2015 року о. Роман знову повернувся в Україну, щоб розпочати служіння у греко-католицькій парафії Миколаєва, а згодом в Одесі. Здійснилася життєва мрія служити в Україні, тому був наставлений вже ніколи її не покидати.

Похоронні відправи відбулися, після відправ у Тернополі та Семінарії УГКЦ у Рудному, в рідному селі батька – Добрівляни біля Стрия, де йому викопали могилу побіч самої церкви. Разом ховали його 5 ієрархи і понад 200 священників УГКЦ, у більшості – колишні його студенти з Семінарії. В неділю 2 червня ц.р., у 40-й день з дня смерті відбудеться спільне поминання зі Заупокійною Літургією в церкві Святого Духа в Істон, ПА.

Покійний зберігав до самої смерті яскраву і теплу пам'ять про всіх, з ким життя повеліло йому спілкуватись і працювати, і за всіх сердечно молився. Нехай предківська земля по-батьківськи прийме його до себе і служить йому пухом. Вічна йому пам'ять!

Замість квітів на могилу Покійного проситься дарувати на «Mission to Ukraine Fund», що призначений на будову церков і духовних центрів у східній і центральній Україні. Чеки виписувати на Ukrainian Museum and Library, memo: in memory of Father Roman Mirchuk. Посилати на адресу: 161 Glenbrook Road, Stamford, CT 06902; ATTN: Msgr. Terlecky.

Видано матеріяли...

(Закінчення зі стор. 15)

зованого українського руху та становленню Громади українців Литви – її перша голова Людмила Вусик-Жильцова (тепер референтка освіти Союзу українців Америки, членкиня Національного комітету Голодомору).

Питанням становлення рідношкільної освіти в українському зарубіжжі була присвячена доповідь докторки історичних наук, провідної наукової співробітниці відділу зарубіжної українки Інституту книгознавства Національної бібліотеки України ім. В. Вернадського Тетяни Антонюк. Про музичне діяспорознавство в контексті українсько-зарубіжних зв'язків розповіла старша наукова співробітнича Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Рильського НАН України Ірина Сікорська; про внесок Івана Кобизького у педагогічно-просвітницьку діяльність в українському зарубіжжі (1920-1933 рр.) – професорка Київського національного університету культури і мистецтв Алла Гаврилюк.

Періодизації історії формування української діаспори в Казахстані та очевидній необхідності її „ревізії“ присвятив своє повідомлення голова ради Українського культурного центру „Ватра“ міста Астани Тарас Чернега. Президент Українського культурно-просвітнього товариства „Кобзар“ (Загреб, Хорватія) Славко Бурда розповів про діяльність очолюваної ним організації в царині збереження мови. Про власні українознавчі студії йшлося у повідомленні професора-емерита Віндзорського університету (Канада) Ігоря Стебельського. Завідувач катедри історії світового українства КНУ ім. Т. Шевченка проф. Володимир Сергійчук ознайомив учасників конференції з віднайденнями ним у Слов'янській бібліотеці в Празі споминами про бій під Крутами

визначного діяча періоду Української революції 1917-1921 років Панаса Феденка.

Чимало виголошених доповідей (як і тез загалом) стосувались подій, початок яким поклало 24 лютого 2022 року. „Українська еміграція під час повномасштабної війни: етичні виклики та колізії“ – доповідь докторки філософських наук, професорки катедри професійної та соціально-гуманітарної освіти Криворізького національного університету Тетяни Цимбал. Про розселення „сучасних“ українських біженців у різних країнах йшлося у виголошеному слові доктора політичних наук, професора, завідувача катедри міжнародних відносин та суспільних комунікацій Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича Віталія Макара. Етно-культурним вимірам глобалізованого українства в умовах війни Росії проти України присвятив свою доповідь доктор історичних наук, провідний науковий співробітник Українського етнологічного центру Теофіл Рендюк. Назва доповіді науковців КНУ ім. Т. Шевченка Ірини Хільчевської та Анастасії Холодько „Міграційний спіловер-ефект повномасштабного вторгнення: геополітичний виклик чи шанс для Європи?“

Учасники заходу були одностайними в тому, що задля опіки багатомільйонною громадою зарубіжних співвітчизників Українська держава має створити відповідний орган центральної виконавчої влади (досвід вже є: у 1990-их діяли і Державний комітет у справах національностей та міграції, і міністерство під такою ж назвою). Тож ініціатори та організатори конференції готують звернення до Президента та Кабінету міністрів України.

Збірку ж матеріалів конференції буде надруковано (мізерним накладом: через брак коштів), а її електронна версія міститиметься на офіційному сайті географічного факультету КНУ ім. Т. Шевченка.

Символічний кінець...

(Закінчення зі стор. 1)

загальної інсталяції біля колишньої Арки дружби народів. У центрі композиції – Богдан Хмельницький і московський боярин Василь Бутурлін, який представляв на раді інтереси царя. Як відомо, в Україні та Росії події 1654 року тлумачать по-різному. В Росії ті події називають „возз'єднанням“ для виправдання окупації України. В Україні наголошують, що після тих подій московська влада постійно посилювала втручання у внутрішні справи України, що призвело до катастрофічних наслідків для подальшої долі українських державності, церкви, права, освіти, мови та культури.

Демонтаж стели може зайняти кілька днів, оскільки конструкція складається з 20 елементів, що важать близько 6-7 тонн. Попередньо фахівці вивчили конструкцію, щоби не пошкодити її під час демонтажу. Надалі монумент зберігатимуть у Державному музеї авіації України ім. Антонова.

2018 року на арці „дружби“ намаювали чорну тріщину на знак солідарності з українськими політв'язнями, яких утримує Росія. 26 квітня 2022 року під Аркою дружби народів

Фрагмент пам'ятника після демонтажу: боярин Бутурлін.

демонтували бронзову скульптуру двох робітників, що символізували „дружбу“ України і Росії. А 14 травня того ж року Київська міська рада ухвалила рішення перейменувати Арку дружби народів на Арку свободи українського народу.

У квітні 2024 року Міністерство культури та інформаційної політики визнало колишню Арку дружби народів у Києві такою, що не підлягає занесенню до Держреєстру нерухомих пам'яток. У міністерстві заявили, що монумент може бути демонтований. Можливий демонтаж арки й пам'ятників під нею обговорюють майже з десятків років.

Помер колишній тренер збірної

КИЇВ. – У віці 75 років 29 квітня помер колишній тренер збірної України з футболу Михайло Фоменко. Він очолював збірну України з 2012 по 2016 рік та виводив команду на Євро-2016. Після участі в турнірі завершив кар'єру. Статистика Михайла Фоменка на чолі головного тренера збірної України: 24 перемоги, 6 нічиїх, 7 поразок. М. Фоменко народився 19 вересня 1948 року в селі Мала Рибиця Сумської області. За збірну почав грати з 1972 року.

Брав участь у відбіркових іграх чемпіонатів світу і Європи, Олімпійських іграх. Всього за збірну СРСР зіграв 24 матчі. Завершив ігрову кар'єру у 30-річному віці. Після цього два роки навчався у Вищій школі тренерів. Працював у багатьох українських та закордонних клубах. У 2012 році він був призначений на посаду головного тренера збірної України з футболу після того, як Олег Блохін покинув цю посаду.

УНІАН

Іван Небесник відійшов у засвіти

УЖГОРОД. – Помер ректор Закарпатської академії мистецтв Іван Небесник. 5 травня перестало битися серце людини, яка ціле життя йшла за своєю мрією, а нерідко, зваливши її на свої плечі, і несла. Такою мрією і справою життя І. Небесника стала Закарпатська академія мистецтв. У червні 1990 року він став першим демократично обраним директором Ужгородського училища прикладного мистецтва, яке з часом

набуло статусу коледжу мистецтв ім. А. Ерделі, а далі – у 2003 році Закарпатського художнього інституту, з 2016 року – Закарпатської академії мистецтв. І. Небесник став першим професором у закладі. І. Небесник – український педагог, професор катедри культури та соціально-гуманітарних дисциплін Закарпатської академії мистецтв, заслужений працівник освіти України.

Укрінформ

Відчувають допомогу... (Закінчення зі стор. 5)

ційне обладнання для дитячого інтернату у Знаменці, де проживають діти з інвалідністю. Міжнародний фонд передав понад 100 автомобілів для захисників та військових медиків, створив пекарню, де випікають хліб „Перемога“ і щодня роздають його мешканцям в прифронтових зонах. Американці опікуються ветераном, сиротою Славком Сисловим, який на війні отримав важкі поранення і втратив руку. Вони зібрали

гроші і купили дім для захисника. А. Коломієць разом з українцем Михайлом Глушечком відвідали будинок „Усмішка дитини“ на Тернопільщині, привезли дитячі вітаміни, велосипед, одяг, взуття, ковдри, грошову допомогу. Діти дякували благодійникам, подарували їм вишивані рушники та писанки. Також місія зі США опікується медичним закладом на Львівщині, де перебувають хворі старші люди з Донецької та Луганської областей. Чуйні американці з українцями допомагають відновлювати покрівлі постраждалим від війни людям в Херсонській області.

UNION FUNERAL HOME
LYTWYN & GRILLO
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Nicholas J. Grillo, Manager
AIR CONDITIONED ROOMS
Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА
Our services are available
anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами
на цвинтарі в С. Бавнд Бруку
і перенесенням тлінних останків
з різних країн світу.
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083
908-964-4222
www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами
в **BRONX, BROOKLYN,**
NEW YORK і околицях
ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**
Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009
(212) 674-2568

KULINSKI MEMORIALS
809 SOUTH MAIN STREET • MANVILLE, NJ 08835
Tel. 800-458-5467 • 908-722-3130 • Fax 908-253-0027
KulinskiMemorials@msn.com • KulinskiMemorials.com

- Служить українській громаді понад 60 років
- Понад 40 кольорів граніту до вибору
- Гравюри на замовлення
- Консультації вдома за домовленням
- Обслуговує клієнтів у трьох штатах (NJ, NY, PA)
- 5 хвилин від Українського цвинтаря св. Андрія у С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

З великим жалем повідомляємо, що 16 грудня 2023 року відійшла у Божу вічність на 101-му році життя улюблена і найдорожча Мама, Бабця, Прабабця і Тета

св.п.
КСЕНЯ ВОВЧКО
ВАВРИНЧУК

дружина покійного Івана Мазура,
який загинув на 24-му році життя під час акції „Вісла“.

Залишені в глибокій скорботі:

дочка	- Марійка Осціславська з чоловіком Євгеном,
внуки	- д-р Данило Осціславський з дружиною Галею, - Аня Фішер з чоловіком Кевіном,
правнуки	- Адам Осціславський з нареченою Ашлі, - Павло Осціславський, - Отто Фішер, - Дамян Фішер,
сестрінка	- Мирося Стефанів з родиною,
свати	- Марія і Михайло Шульги

та ближча і дальша родина в Канаді, Польщі й Україні.

Заупокійну Святу Літургію з Панахидою відправив отець Митрат Михайло Бундз 28 грудня 2023 року в Католицькому костелі св. Бернарда у Скоттсдейл, Арізона, а відтак похорон відбувся на місцевому цвинтарі.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що 27-го квітня 2024 р. відійшла у вічність наша найдорожча Мама, Бабá та Сестра

св. п. Віра Смулка Лащик

народилася 22 серпня 1939 року
в Тлусте, Україна

У глибокому смутку залишилися:

донька	- Софійка з чоловіком Андрієм Титлою та внуки Оленка і Дмитро
син	- Андрій з Марицею Лопез
сестра	- Оксана Кіпа з чоловіком Альбертом
племінники	- Марко Кіпа з сином Лесиком, Дмитро Кіпа та ближця і дальша родина в Америці, Англії, Чехії і в Україні.

Вічна їй пам'ять!

Похоронні відправи відбулися 8-го травня 2024 р. у церкві св. Михаїла у Дженкінтаун, Пенсильвенії. Тлінні останки покійної похоронено на цвинтарі св. Андрія, у Бавнд Брук, Нью Джерзі.

За бажанням св. п. Віри Лащик, просимо замість квітів посилати пожертви до The Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the U.S., Inc (UVAN), 206 W. 100th Street, New York, NY 10025 на сканування та збереження українських архівів.

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

САМОПОМІЧ - НЬЮ ЙОРК
Федеральна Кредитова Кооператива

**Скористайтесь з Наших Високих
Відсотків!**

**1-річний
сертифікат
5.38%
APY***

*Обслуговуємо членів кредитівки та українську
громаду з 1951 року!!*

*Пропонуємо кредити, депозити та картки Visa
за найкращими відсотковими ставками!*

Toll Free (888) SELF-REL

Email: Info@selfreliancenyc.org

Website: www.selfreliancenyc.org

**APY – річні відсотки нараховуються за умови, що дивіденди залишаються на депозиті до закінчення терміну дії сертифікату. Штраф нараховується за дострокове зняття коштів з депозиту. Мінімальна сума для відкриття сертифікату становить \$500.00. Дані відсотки дійсні з 5 січня 2024 р. та можуть змінитися в будь-який час.*

MAIN OFFICE:

108 Second Ave
New York, NY 10003
Tel: (212) 473-7310
Fax: (212) 473-3251

KERHONKSON:

6329 Route 209
Kerhonkson, NY 12446
Tel: (845) 626-2938
Fax: (845) 626-8636

UNIONDALE:

226 Uniondale Ave
Uniondale, NY 11553
Tel: (516) 565-2393
Fax: (516) 565-2097

ASTORIA:

32-01 31st Ave
Astoria, NY 11106
Tel: (718) 626-0506
Fax: (718) 626-0458

LINDENHURST:

225 North 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: (631) 867-5990
Fax: (631) 867-5989

Your savings federally insured to at least \$250,000 and backed by the full faith and credit of the United States Government. NCUA National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency